

**ВИДАННЯ
ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН
ОРГАНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ**

1949.

15. червня

Ч. 8.

КОМУНІКАТ

У зв'язку з тим, що підтвердження становища українських політичних чинників до російських концепцій стає знову актуальним, Провід ЗЧОУН, стоячи на сторожі ідей революційно-визвольного фронту, заявляє наступне:

1. Незмінною метою боротьби українського народу є Самостійна, Соборна Українська Держава, яка не може бути заступлена жодними формами федерацій, конфедерацій, уній, зокрема з Росією. Від цієї мети український народ ніколи не відступить і не дасть звести себе на манівці т. зв. великопростірних концепцій, хто б їх не видвагав.

Бажаючи співпраці, миру й гармонії поміж усіма народами світу, український революційно-визвольний фронт визнає принцип співпраці з іншими народами, на засадах їх рівності й суверенності.

2. Визвольною концепцією України є національна революція, ставка на власні сили і спільний фронт поневолених большевицькою Росією народів проти їх національного й соціального гнобителя. Суттєво-вирішальним моментом цієї боротьби є національне визволення, яке єдине дасть народів політичну, релігійну і інші свободи та соціальну справедливість. Звуження антибольшевицької боротьби лише до антирежимної, по суті є вороже інтересам поневолених народів.

Протибольшевицька, антиімперіальна революція принесе водночас і національно-державне і соціальне визволення.

3. Пожвавлений рух серед російської еміграції з метою приєднати до своїх позицій збанкрутованих на співпраці з большевиками політиків сателітних держав — скеровані на те, щоб дістати можливість виступати перед

зовнішнім світом, передусім перед американським, в ролі представників поневолених большевизмом народів.

Ізольованість російського руху від усіх міжнародних антибольшевицьких, визвольних організацій і акцій, що наблизили широкій відгомін у світі, ставила росіян перед небезпечкою опинитися поза межами того формування політичних сил, яке відбувається зараз у світі.

В т. зв. проблемі Росії світ почав вбачати проблему Сходу Європи і підросійської Азії, у властивому їй розумінні, — добачуючись в ній силоміць створений конгломерат народів державницького характеру.

Творячи фікцію об'єднання народів, російський імперіалізм хоче на тій підставі говорити голосом Сходу Європи.

Відношення російських еміграційних імперіалістів до поневолених народів тотожне зі ставленням большевиків. Сповідна зміна позицій — визнання за національними конституантами права вирішувати державне буття — є звичайним обманом. Вони числять за справу вирішену федерацію України з Росією, існуючий большевицький т. зв. Союз Республік беруть як відправну державну форму і їй підпорядковують, отже фактично заперечують, суверенітет народів.

4. Творення фіктивних міжнародних формацій на фальшивих, протилежних волі народів, позиціях — спілки російських імперіалістів і збанкрутованих політичних діячів, що стоять осторонь від дійсної боротьби з большевизмом, — веде до послаблення тої визвольної боротьби і до дезорієнтації зовнішнього світа.

Довір'я серед народів мають лише ті революційно-визвольні формації, які займали завжди непри-

ІЗ ЗМІСТУ:

КЕРЕНЩИНА ПРОТИ ВИЗВОЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

БУДЬМО ЧУЙНІ!

ЯК ЗАСНОВУЮТЬ КОЛГОСПИ?

ІДЕЇ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛ-КОМУНІЗМУ

ЯК ЗОРГАНІЗОВАНИЙ КОМІНФОРМ?

„БРАТСТВО САМОСТІЙНИКІВ”

мирну поставу проти комунізму й російського імперіалізму й ведуть безупину боротьбу проти нього.

5. В основі співпраці народів у боротьбі мусить лежати національний принцип, взаємовизнання за всіма народами права на повну національно-державну суверенність на їх етнографічних територіях.

Російський народ не виключається зі спільного фронту боротьби проти большевизму, згідно з наведеними принципами. Отже визнання засади розподілу ССРСР на національні держави і зведення Росії до її етнографічних кордонів — необхідна передумова.

6. Після відновлення самостійних національних держав їхня участь в міждержавних організаціях може мати місце, як вислів суверенної волі народу в його національно-державному інтересі.

7. Український революційно-визвольний фронт засуджує і нап'ятовує прихильність представника Українського Конгресового Комітету США в єдинонеділимській акції росіян 5. травня ц. р. в Нью-Йорку, як шкідливу для самостійницьких і визвольних позицій українського народу.

Революційно-визвольний фронт рішуче поборює й поборюватиме всякі кон'юнктуральні потягнення опортуністичних елементів в

напрямі компромісу з єдиною концепцією.

8. Намагання російських еміграційних імперіялістів представляти УПА і повстанчі, революційні сили інших народів як російські „рухи спротиву” є грубою провокацією, з метою прикрити власну бездіяльність на антибольшевицькому фронті чужим добром.

УГВР, ОУН, УПА і революційні організації інших народів борються за національні держави своїх

В червні 1949.

народів не лише проти большевизму, але проти всякого російського імперіялізму.

9. Український революційно-визвольний фронт в боєвій дружбі з революційними силами народів Антибольшевицького Бльоку (АБН) буде і далі незламно боротися за знищення большевизму, за розподіл СРСР на національні держави і закликає всі українські самостійницькі політичні чинники до тої боротьби і спільної безкомпромісової акції

проти намагань звести національно-визвольні змагання України й інших народів до антирежимного спротиву.

10. Український революційно-визвольний фронт закликає також революційно-самостійницькі організації поневолених народів виступити солідарно в захист ідеї суверенних, національних держав і спільними зусиллями встановити новий формі „єдино-неділимої” тюрми народів.

Провід Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів

Будьмо чуйні!

На жаль наша українська еміграція дуже мало стежить за російською еміграційною пресою і тому не добре знає, які процеси відбуваються серед росіян. А знати це кінче потрібно, бо якраз у цей бік мусить бути в основному скерована наша політична дія. Росія і як носій большевизму — системи соціально-політичного гноблення — і як втілення споконвічного російського імперіялізму, була і буде основною загрозою для української державності. Тому те нове, що за останній час намітилося в колах російської еміграції, заслуговує на нашу пильну увагу. Кажемо — нове, бо, на перший погляд, особливо для недосвідченої людини, це може здаватися за відмовлення росіян від властивого їм незмінного заперечення права на самостійне державне життя поневолених Росією народів. В дійсності, при глибшій аналізі можна перекопатися в тому, що ніяких змін не сталося, що все це лиш маневр і, треба правду сказати, дуже вдалий маневр.

Тепер серед російських політичних середовищ провідне місце займають Народно-Трудовий Союз (солідаристи) і соціалістичний блок. Їх видання, а саме „Ехо” і „Посев” у Німеччині, „Народная Правда” (Об'єднання демократів російського народного руху) у Франції і „Социалистический вестник” та „Градушая Россия” в Америці за останній час велику увагу присвячують національному питанню і тим двом подіям, які сталися в Америці і які набувають особливого значення під оглядом саме національного питання.

Цими подіями були віча, скликані в Нью-Йорку „Лігою боротьби за народну свободу”, про утворення якої наші читачі вже знають, і солідаристами. Перші два відбулися 13 і 27 березня, останнє (солідаристів) — 5. травня. На них, крім росіян, були представники й інших народів, а саме, — на вічах Ліги генер. секретар Селянського Інтернаціоналу голова болгарської селянської партії Дімітров, чеський генерал Амброш, член хорватської селянської партії Радіця, вірменської партії Дашнакцутюн-Агараньян, організації „Вільної Польщі” Шумський і т. ін. На вічі солідаристів були присутні від поляків Міколайчик і Белецький, від болгар — Дімітров, від югославів — Мачек, Крек, Жуйович, від угорців — Надь, Варга, Екгарт, від чехів і словаків — Зенков, Папанек і Осуський, від румунів — Радеску, Зафенку, від альбанців — Пешкопія і т. ін. Всі ці прізвища, або принаймні більшість із них, широко відомі читачам. Все це колишні міністри, дипломати, високі військовики. Глухо згадується про присутність „видатних політичних діячів” балтійських народів і зовсім не згадується представники українців, білорусів, козаків, кавказьких народів, туркестанців і інших поневолених Росією народів. Російські соціалісти Николаєвський, Єлагін, та ін. і російські солідаристи — Байдалаков, Григор'єв говорять від імені всіх цих народів.

Ми відзначаємо склад цих віч не на те тільки, щоб ствердити нове фальшування волі наших поневолених народів, а для того, щоб підкреслити впливову репре-

зентацію в російській політичній акції країн-сателітів. Це надає цим виступам поважного і загрозового значення. Річ у тому, що ці віча відбувалися не тільки за згодою американських політичних чинників, а й при активній участі впливових політичних діячів. Про утворення Ліги (Керенський, Чернов і т. д.) і її віча писали такі найвизначніші газети, як Нью-Йорк Герелд Триб'юн, „Нью-Йорк Пост” і багато інших. Повідомлення про це були передавані радіом на 26 хвилях, а радіостанція „Голос Америки” давала про це окреме повідомлення. Утворені, крім того, дві організації — „друзів російського народу” і „друзів російської свободи” з участю американців. На вічі солідаристів виступали не тільки пані Пейн, голова американської антикомуністичної організації „Комон Коз”, а й п. п. Лодж і Гейз, що репрезентували Конгрес США, а перед тим була ще оголошена привітальна телеграма від колишнього заступника міністра закордонних справ США Самнера Велса. На трибуні були встановлені мікрофони радіостанцій НБЦ і „Голосу Америки”. Все це говорить за те, що в даному разі ми маємо діло не з суто російською емігрантською акцією, що, як це було досі, не в силі будь-як вплинути на ситуацію в політичному світі, а з поважним фактом, що його треба сприймати за симптом іншого розташування політичних сил. Звідси може повстати відчутне ускладнення для нашого визвольного руху, якщо ми зневажимо це, знехтимо цей головний відтинок фронту, не зрозуміємо ролі, яку цей факт відіграватиме й

уже відіграє в нашому українському політичному житті.

Суть справи полягає в тому, що на наших очах відбувається процес консолідації ліберально-демократичних втікачів сателітних держав, у значній мірі, апробованих у політичному світі, з російським протикомуністичним, протирежимним рухом. Ми знаємо, що серед тих же народів діють революційні сили, органічно пов'язані з нашою визвольною боротьбою навколо ідеї АВН, які заперечують право п. п. Миколайчика, Надя, Гафенку й інших репрезентувати волю їх народів. Отже маємо ствердити, що цей процес консолідації іде поруч із процесом відсепакування ліберально-демократичних діячів від сил революційних.

І друге, що маємо ствердити як головне й характеристичне: консолідація провадиться на платформі протирежимної боротьби, а не за універсальну перебудову політичної природи Сходу Європи. Для всіх цих країн право на самостійне державне існування є загально визнаним, що його не треба виборювати. Справа зводиться лише до зміни режиму, який, всупереч праву, нехтує їх державну суверенність. Резолюція, прийнята на вічі солідаристів, чітко дає зрозуміти, що справа знищення віковичної російської тюрми народів не тільки знімається з порядку денного, а й взагалі інтерпретується як внутрішня російська справа. В цій резолюції читаємо: „Постановляємо від імені 350 мільйонів людей... а саме від поневолених народів Альбанії, Болгарії, Угорщини, Литви, Латвії, Польщі, Росії (білоруси, українці й інші), Румунії, Чехо-Словачії (чехи і словаки), Естонії, Югославії серби, хорвати і словінці) — спільно працювати на справу визволення наших народів... не піднімати спірних національних і політичних питань до визволення від спільного ворога...” Отже, як бачимо, не тільки Керенський і Николаєвський говорять від імені України й інших, а й чехи та серби так само вважають за можливе не рахуватися з підкореними ними народами.

Але хоча вони й намагаються таким чином фальшувати дійсну природу боротьби народів, як національно-визвольного руху, хоча вони й хочуть заборонити „піднімати спірні національні питання”, однак вони добре розуміють, що для самих народів ці питання не є „спірними”, що державну самостійність вони сприймають як своє природне історичне право. Ці питання „спірні” лише в розумінні імперіялістів, які заперечують ці природні права поневолених ними народів лише в їх інтересах замовчування їх. Такі заходи ще раз підкреслюють їх імперіялістичну суть.

Однак сьогодні, під тиском національно-визвольних рухів народів, вони не в силі відсахнутися від страшного для них майбутнього. Вони добре розуміють, що на

цей раз їм не пощастить зняти ці питання з порядку денного. В ч. 3. „Народної Правди” Р. Гуль у передовій статті пише: „Не будемо закривати очей на те, що національне питання нині викликає найбільш гостру боротьбу на еміграції, паралізуючи можливість спільної роботи”... Тому Гуль вважає, що „для правильного й успішного ведення антикомуністичної боротьби необхідно, щоб у цей центр (Лігу) на цілком рівних засадах увійшли представники еміграційних демократичних організацій усіх народів Росії. Лише тоді Ліга стане міжнародним центром, правильно відзеркалюючи лице нашої батьківщини”. Навіть старі „зубри” „єдинонеділїмства” тепер зрозуміли, що на формулі „не було, нет і быть не может” сьогодні далеко не поїдеш, що треба змінити тактику. В передовій статті „Бюлетеня” Ліги редактор Керенський примушений був написати: „Нові міжнародні відносини в середині СССР глибоко увійшли у свідомість всіх народів держави, в тому числі і у свідомість нового покоління російського народу” Національна свідомість поневолених Росією народів стала реальністю, не рахуватися з якою не можуть навіть і Керенські. У своєму законтенті вони не хотіли бачити тих процесів, що відбувалися за останні 30 років на теренах колишньої імперії, і тому та реальність впадала на них, як грім з неба. Та ж „Народная Правда” стверджує: „еміграція (нова) несподівано для багатьох принесла нове розуміння національного питання в Росії, нову національну самосвідомість”.

Самі вони, ці могокани модернізованого демократичного імперіялізму 1917 року, не змінилися, вони лише прийняли сучасне, нове, як неминує. У своєму виступі на вічі при утворенні Ліги Керенський казав: „Програма Ліги — не наша програма. Її подиктували нам люди з Росії”.

В чому ж полягає ця програма? В „Основних засадах” Ліги читаємо: „Ліга вважає, що устроєм, найбільш відповідним сучасним умовам, може бути лише Союз Народів, створений вільною договореністю”. В коментарях до цієї програми, що їх ми знаходимо в ряді статей російської преси, в тому числі й в альманасі „Російський Демократ”, це поняття „вільної договореності” розшифровується так, що національне питання покищо буде вирішуватися не на „всесередських установчих зборах”, а кожний народ на своїх установчих зборах вирішить справу свого державного буття й пов'язання з іншими державами в союз.

Те саме висловлює і В. Дніпров, що „репрезентує” в Лізі Україну: „Для ясності скажу, що, на мою думку, принципове питання про вхвалення тієї чи іншої республіки з числа тих, що нині вважаються членами СССР (Росія, Україна, Вірменія і т. д.), до складу Союзу демократичних республік має бути вирішене Ус-

тановчими Зборами цих республік (Грядущая Россия” ч. 6).

Отже, як бачимо, ми маємо діло з дійсно новим, з тим, чого досі не доводилося чути від росіян, з тим, що вони завжди закидали нам як „шовінізм”.

На перший погляд здається, що вони нібито прийняли нашу тезу, що кожному народові і лише йому належить суверенне право самовизначати свою державну суть, як і справу пов'язання в їх інтересах з іншими державами.

А все це здається лише на перший погляд. При докладнішому ознайомленні з дійсними позиціями російських соціалістів і солідаристів ми легко побачимо, що все це лише маневр, дуже влучний і далекосяжний, від якого вони чекають багатьох для себе вигід. Як справді вони розуміють суверенність рішень установчих зборів народів, ми можемо побачити хоча б з того, що той самий Дніпров пише, що їхні постанови потребують „в дальшому затвердження Всесоюзних Установчих Зборів”.

Як бачимо, конституанта союзу, отже і самий союз в його політично-правному розумінні, постає незалежно від волі складових частин його. І цій згорі накинута форма належить право вирішувати державну волю народу. Виходить, що спочатку Союз, а потім „самовизначення” народів, з яким, спираючись на уклад сил у союзній конституанті, зовсім не обов'язково рахуватися. Все залишається на своїх місцях, як є сьогодні, бо, за виразом Дніпрова, „значно легше зберегти вже існуючі союзи”. Отже будуть і далі союзний верховний совет і верховні совети національних республік, яким формально, як це, на решті, є в сталінській конституції, буде належити право національного самовизначення „вплоть до отделения”. А на той випадок, коли той чи інший народ повірить в це й захоче дійсно скористатися з свого права (як, нпр., було з Туркестаном), то на це є вже випробовані методи.

В журналі „Народная Правда” в статті „Проблеми майбутньої Росії”, стверджується, що в перший період по звільненні від більшевизму не може бути демократичного устрою. Навпаки, потрібна буде тверда диктаторська влада, що спроможна буде силою „перебороти бандитів усіх сортів і напрямків”. З повним визнанням автор цієї статті Далін наводить слова однієї „розумної й інтелігентної людини”: „Не демократи будуть нам тоді потрібні, а суворий вішатель, на взір дядька останнього царя, великого князя Миколая Миколайовича”. Проти яких же „бандитів” хочуть застосувати шибениці „борці за свободу” типу дядька царя з „Народної Правди” і „Соціалістичного Вестника”. Їх, тих „бандитів” передбачається чотири категорії. По-перше, це селяни-колгоспники, „що не будуть чекати на декрети, приїзд емісарів і землемірів”, по-друге, ті „мільйони людей безхат-

ніх, безробітних, розлучених, го-тових на все", що будуть повер-татися з „місць заслання і табо-рів", подруге, „прихильники ста-рої влади" і, нарешті, четверте, „можуть бути зроблені спроби не-гайного територіального розмежу-вання і державного відокремлен-ня, в більшості під гаслом націо-нального відокремлення". (Нар. Правда" ч. 3.).

В тому ж стилі висловлюється і „українець" Днепров на сторін-ках „Грядущей России" Керенсь-кого. Він теж за „тверду владу", бо „повинен бути усуненим навіть натак на можливість „свободи", що мала місце під час окупації України гітлерівцями, коли на поверхню виплили українські під-голоски їх".

Щодо „підголосків", то це деше-вий трюк, який сьогодні ні на ко-го вже не впливає, бо всім відо-мо, що найбільший опір німець-кому окупантові чинили українці і що найбільшу кількість політич-них в'язнів німецьких кадетів да-ли також українці. Річ не в то-му. Річ у тому, щоб шибеницями не допустити на поверхню, загна-ти знову в підпілля, знищити са-мостійницький рух поневолених народів, і насамперед українсько-го, як найбільш загрозливий. Отак виглядає в дійсності „Союз наро-дів", створений „вільною догово-реністю", отак виглядає „Грядущая Россия" Керенського.

Але не в тому суть, щоб від-крити облудність нібито „нових" позицій росіян, їх уявне „набли-ження" до національних вимог по-неволених народів. Це нам не но-ве. До цього ми вже звикли.

Значно більший інтерес мають ті мотиви і цілі, що привели ро-сіян на „нові" позиції. В тому го-ловна небезпека російської ак-тивності, яку ми спостерігаємо за останній час. Дійсні мотиви від-криває нам самий характер ім-през, що їх тепер організували росіяни. Всі ті віча мали на меті заручитися підтримкою провідних кіл США, переконати їх у тому, що утворені Ліги є дійсно ре-презентантами народів Сходу, бо розмах національно-визвольної боротьби народів почав примуш-увати світ усе більше і більше роз-уміти, що проблема Сходу поля-гає не лише в більшовизмі, але і в російському імперіалізмі. Це ставало вже загрозливим для ро-сіян. Та ж сама пані Пейн, голо-ва „Комен Коз'у", яка відкрива-ла віче солідаристів 6. травня, кілька місяців тому виступала на Світовому Українському Жіночо-му Конгресі з повним визнанням української визвольної боротьби, УПА і вважала за катастрофіч-не, що світ пасивно ставиться до героїчної боротьби нашого народу.

Що в цьому полягали дійсні мо-тиви „зміни позицій" росіян, не заперечує і Днепров. Він каже: „Не доводиться багато говорити про те, наскільки важливо, щоб громадська думка, в першу чергу в США, ясно усвідомила, що те-перішній Советський Союз, в роз-умінні національних відношень, зовсім не палаючі в огні міжна-

ціональної боротьби „Балкани", а тісна дружба всіх народів його"...

Наведений склад скликаних зборів і перебіг їх дає зрозуміти, що дечого, і то чималого, росія-нам в цьому досягти вдалося. Но-ві газети приносять повідомлен-ня, що 16. травня делегація Ліги була прийнята заступником міні-стра закордонних справ США в 50-хвиловій аудієнції в справах ДП.

Але визнання і підтримка з бо-ку впливових чинників США не є єдиною метою росіян. Їх мета сягає далі. Вони розраховують на те, що опортуністичні угрупован-ня, які є серед усіх національ-ностей і які цілковито або в ос-новному орієнтуються на зовніш-ні чинники, під впливом цього факту підуть на компроміс, як-що їм підсунути такі „нові" наці-ональні платформи. З цими се-редовищами росіяни й мають на мір домовитися, скласти, як во-ни пишуть, „своєрідний Атлан-тійський пакт".

На жаль, доводиться ствердити, що і в цих розрахунках вони не помилилися. Справа не в тому, що знайшлися такі „українці", як Днепров, і такі „білоруси", як Е-ремениченко. Були Музиченки і у Власова. Гірше виглядає справа, коли ми з американської газети „Свобода" довідуємося, що на збо-рах 6. травня від імені Українсь-кого Конгресового Комітету брав участь і виступав проф. Добрян-ський. А ще гірше те, що ця опортуністична хвороба в бага-тьох місцях уже починає прося-кати в наше політичне думання. Треба вчитатися в наші газети за останній час, щоб переконатися в тому. То зустрінемо думку, що польська концепція „Межимор'я" сама по собі добра, якби можна було довіряти полякам, то почи-нає курсувати думка, що зовніш-ню політику України треба спи-рати не на визвольний боротьби, а на факті її присутності в ОН, то пропонується Україну пов'яз-ти в балканському союзі, де дер-жавна самостійність і розподіл Росії не є метою боротьби. При тому забувають, що таким чином Білорусь віддається на поталу Польщі, козаків — Росії, а Кав-каз і Туркестан у своїй боротьбі лишаються самотніми.

Можна було б навести багато ознак такого перегляду позицій, але в цьому зараз немає потреби. Важливішим стає відкрити дійсну природу процесу її передбачити, яким шляхом він піде. А шлях той, безумовно, буде такий: в першу чергу, росіяни будуть за-цікавлені в тому, щоб усунути політичні середовища, які не да-дуть себе завести на манівці, які ортодоксально відстоюють сам-остійницькі позиції й ведуть ак-тивну національно-визвольну бо-ротьбу. З тією метою вони насам-перед використають політичні розбіжності, які є в національ-них політичних угрупованнях, щоб скерувати опортуністичні си-ли в атаку на націоналістично-ре-

Розшук

Прохаємо всіх, хто знав би що-небудь про долю відомого проф. д-ра **ВІКТОРА ПЕТРОВА**, повідо-мить листовно Редакцію нашого часопису.

Проф. В. Петров вийшов дня 18 квітня 1949 р. в год. 19.30 зі свого мешкання при вул. Фай-ліштр. 12/II в Мюнхені до поїз-ду на Міттенвальд. В таборі Мі-ттенвальді, куди він вибирався, його немає.

волюційні середовища. В цьому росіянам буде допомагати больше-вицька агентура, бо тут цілі збі-гаються. Большевикам теж пот-рібно послабити ці угруповання, бо лише вони фактично організ-овують боротьбу в ССРСР. Це ми сьогодні й спостерігаємо, і треба бути готовим до того, що той про-цес інсинуацій і оплюгавлення ре-волюційних сил буде розвивати-ся в ще гострішому темпі. Для того вони знайдуть досить і Ба-ранів, і Которовичів.

Треба чекати й на те, що з но-вою силою почне валкуватися те-ма Сходу і Заходу, що ми вже й спостерігаємо, з розрахунком на те, що українців зі Сходу, серед яких трапляються зросійщені е-лементи, скоріше вдається схиля-ти в бік компромісу з росіянами. Вони за всяку ціну будуть нама-гатися розпалити протиставлення цих двох частин українського на-роду, будуть, з одного боку, ак-центувати, наприклад, долю росі-йської і зросійщеної інтелігенції, а з другого провокувати невідомих, темних осіб із Заходу на вчинки, які потім можна буде використа-ти для відповідної інспірації се-ред „східняків".

В цьому загостренні внутріш-ньої політичної боротьби зітруть-ся політичні нюанси, за яким сьо-годні суспільство поділяється на політичні середовища, і по одно-му боці опиняться все опортуні-стичне, кон'юнктуральне, а по другому — революційне, само-стійницьке. І той водорозділ бу-де проходити не лише між пар-тіями, але й у середині партій. У початковій стадії розподіл уже відбувається.

Як ми повинні сформулювати наші завдання в світлі цих по-дій? Насамперед ми мусимо ясно усвідомити собі дійсну природу їх, не піддаватися їх психологіч-ним впливам. Ми не сміємо роз-губитися, не сміємо в такий від-повідальний момент збочити бо-дай на крок із нашого прямого шляху. Ми мусимо посилити на-шу активність, мусимо пильнува-ти, щоб у наше середовище не ін-фільтрував опортунізм, лікуючи або нещадно відкидаючи все за-хворіле, одночасно абсорбуючи все те, що в цей переломовий момент буде стверджувати в собі україн-ця-самостійника.

Н. Т.

(Передрук із збірки матеріалів, що готується до друку).

Керенщина проти визвольної революції

Використовуючи політичну кон'юнктуру, створену гострішим політичним курсом західних держав супроти ССРСР, заворушилися за кордоном російські імперіялісти білої масти, з відомим Керенським на чолі, як і різні керенські тих народів, що після війни попали в руки Москви. Почалась чисто кон'юнктурна політична спекуляція збанкрутованих і скомпромітованих політичних діячів, які в різних країнах торували дорогу комунізмові, або прямо співпрацювали з більшовиками, поки ті їх потребували. В останньому часі такі керенські деяки недавно поневолені Москвою народів на спілку з російськими імперіялістами, з Керенським заходились в Америці влаштувати політичну спілку під назвою „Лігу боротьби за народну свободу”. Кажуть, що ціллю тої інституції є організувати й репрезентувати спільний протибольшевицький фронт народів. Насправді ж тим панам іде про спільне, більш видатне використання зовнішньої кон'юнктури, використовування того, що західним державам потрібно такого пропагандивного засобу й інструменту в дипломатичній розгрі з ССРСР.

Ціла ця справа не заслуговує на поважнішу увагу сама по собі і ми нею не занимались би, якби не те, що така робота так дібраного товариства наносить шкоду правдивій визвольницькій політиці народів, які ведуть боротьбу з Москвою.

Своєю політикою угодовства з Росією, опортунізмом й коляборації, з метою захищати таким способом перед большевизмом інтереси своїх народів, нанесли були ті політичні діячі великі шкоди визвольній боротьбі своїх народів. Коли тепер її автори й чолові репрезентанти, переїхавши за кордон роблять з себе речників і репрезентантів самостійницьких змагань своїх народів, то тим наносять їм поважні політичні шкоди. Вони цим способом продовжують свою шкідливу роллю баламучення народу, зводження його на манівці опортунізму супроти воєра. Во не можуть вони репрезентувати іншої політичної лінії як тільки ту, яку очолювали, чи

започатковували були на батьківщині. Тим то й перед зовнішнім світом вони стали синонімом угодової політики даного народу супроти ССРСР, концепції відстоювати національні інтереси перед Москвою самобманним способом самими виборами і дипломатичними заходами. Хоч в самостійницькій політиці тих народів зайшли зміни в правильному напрямі, переставлення на безкомпромісову, революційну боротьбу і на чолі станули відповідні революційні сили, то така репрезентація знаними світові большевицькими коляборантами й угодовцями, дає невірне й шкідливе відображення визвольних змагань даних наро-

Теперішня самостійницька політика тих діячів вичерпується повністю у спекуляції на зовнішню кон'юнктуру, на визволення сторонніми силами. Знаємо добре, що такі розрахунки несправджуються, а покладення на них справи визволення народів прямо шкідливе, бо відтягає народи від єдиноправильної й реальної власної боротьби з ворогом, власними силами. Ті політики вже раз так вивели в поле свої народи, зараз напочатку большевицького поневолення. Замість організувати принципову, безкомпромісову постанову й спротив большевизмові, пішли за тодішньою політикою західних демократій супроти ССРСР, яка полягала в намаганнях коляборації і в розрахунках на демократичну еволюцію большевицької Росії. Повний провал тої лінії не приніс надто великої, безпосередньої шкоди західним державам, вони могли собі дозволити на такий експеримент. Вони використали його для пропагандивних цілей перед власними суспільствами і перед цілим світом, щоб виказати наглядно, що вони хотіли мирної й дружньої співпраці з ССРСР, але її відкинули большевики, що ССРСР безоглядно топче демократію і свободу в державах, які по війні дістались під його гегемонію та тим нехтує усі свої договори й зобов'язання. Але ті експерименти й докази переведено на тілі кількох народів, в тому числі й таких, які були союзниками аліантів в останній війні з Німеччиною і дістали га-

рантії своєї державної незалежності. Відповідальні політики, які попровадили свої народи на такі експерименти угодовства й капітуляції в формі самообманної коляборації і тим підтяли в основі дійсну самостійницьку політику своїх народів, повинні раз на завжди зникнути з політичного життя.

Тепер ті самі політики знову спекулюють на кон'юнктурі, коштом визвольної справи своїх народів. Ніби то організуючи закордоном спільний фронт боротьби різних народів проти большевизму, входять в спілку з російськими імперіялістами білої масти, з-під стягу Керенського. При тому віддають гегемонію такого нібито протибольшевицького фронту тим російським імперіялістам і навіть вже не говориться в них про самостійні національні держави, а тільки про усунення комуністичного режиму й системи та про новий союз, очевидно з Росією, тільки „демократичної” а не большевицької масти. Такою спілкою з московським Керенським різні керенські Польщі, Болгарії, Мадящини, Чехії й інших народів прямо вбивають ніж в спину визвольній боротьбі й самостійницькій політиці своїх народів.

Раз тим, що знижують їх в оцінці світа до того самого позему й вартості протибольшевицької сили, якою є російський емігрантський, ніби-протибольшевицький рух. По друге — цим способом ті всі малі керенські маніфестують перед світом, що їхні народи боряться тільки проти большевизму, а не проти всякої імперіялістичної Росії, і навпаки прагнуть нового „союзу” з демократичною Росією. Цим фальшують і компромітують визвольні змагання своїх народів, які направлені в однаковій мірі проти комуністичної диктатури як і проти поневолюючого московського імперіялізму, кожної краски і системи. І врешті — зреченням з державної самостійності своїх країн та згодою на будь який союз з Росією — ті політики поповнюють явну національну зраду. Їхні народи не давали їм на те жодного упорядкування.

Діяльність російських еміграційних імперіялістів ведеться наверх під антибольшевицькими вивісками. Зокрема в останньому часі, пливучи на хвилі кон'юнктури, російські еміграційні круги стараються засугерувати світові свої голословні заяви, що вони ведуть активну протибольшевицьку боротьбу. Але ціла їхня закордонна метушня ані трохи не шкодить большеві. Вони ж насправді й не збираються того робити, і не пробують вести дійсну боротьбу. Натомість докладають всіх зусиль, щоб прислужитися російському імперіялізмові, в чому цілком сходяться з імперіялістичними цілями большевизму й допомагають йому.

Вони маніфестують перед світом однозгідність цілого російського народу в імперіялістичному настановленні. Виступаючи як вороги большевизму, але рівночасно як захисники російської імперії, з тим більшим успіхом накидають світові переконання, що в російському народі є противники тільки большевицького режиму й системи, але зовсім нема ворогів його імперіялізму. Це має насунути зовнішньому світові переконання, що хто шукає в російському народі союзників у протибольшевицькій боротьбі, той мусить піддержувати концепцію вдержання цілості російської імперії. На закордонному форумі така робота найкорисніша цілій російській імперіялістичній політиці, в тому й большевицькій. Бо в зовнішньому відношенні для СССР найважливішою справою є паралізувати політичні концепції й намагання атакувати саме його існування, як російської імперії. А самі протирежимні, протикомуністичні тенденції зза кордону, зовсім не грізні для СССР, коли вони кінчаються на пустих словах, проголошуваних тільки на чужині, для зовнішнього ефекту.

Тепер російські еміграційні імперіялісти намагаються підтягнути ще й інші народи під знамена такої єдиногоділимської концепції. Вони знають добре, що зробити того насправді — не пощастить нікому. Не має виглядів на те, щоб заманути на те дійсні антибольшевицькі сили поневолених народів, які ведуть боротьбу не тільки з комуністичним тоталітаризмом, але в такій самій мірі і з російським загарбницьким імперіялізмом. Тому Керенський і його співімперіялісти аранжують спільну імпрезу з теж

скомпромітованими співпрацею з большевизмом політиками сателітів. Робиться це для ефекту перед зовнішнім світом, для спільного використання кон'юнктури. Політичні банкроти хочуть при чужій допомозі наново зайняти позиції політичних репрезентантів своїх народів. Тому не вагаються запродувати самостійницьку політику російському імперіялізмові, боцїмто їхні народи борються тільки проти большевицького режиму, йдуть спільно з росіянами й хочуть союзу з демократичною Росією.

Таким чином російські емігранти роблять велику прислугу цілій російській імперіялістичній політиці, тим самим і большевизмові, який її провадить і на ній держиться. А протибольшевицька, визвольна боротьба народів тим способом має бути підірвана і скомпромітована.

Таким політичним маневром Керенщина старається створити перед зовнішнім світом еміграційний політичний обман на велику скалю, в тому самому стилі, як большевики фальшують правдивий стан у поневолених народів. Вона хоче обманути політичні чинники західних держав, які виявляють зацікавлення протибольшевицькою боротьбою поза залізною занавісою. Щоб утруднити їм пізнання справжніх воюючих, визвольних сил народів і їхньої протимосковської постави, керенщина виставляє фіктивний фронт за єдиногоділимською концепцією. В тому російські ніби-антибольшевики йдуть рука в руку з цілою большевицькою роботою, зокрема з дією большевицької агентури, яка тепер намагається методами провокації й диверзії недопустити до порозуміння і співдії між визвольними рухами протибольшевицьких народів та тими політичними чинниками західних держав, що ведуть протибольшевицький курс політики. Керенщина має відвернути їхню увагу від революційно-визвольних сил, їхньої боротьби і концепції, засугерувати їм свою, російську концепцію та зайняти їх штучно твореним, ніби-протибольшевицьким об'єднанням.

Дальші пляни як Керенщини, так і большевиків, в тій справі, наступні: обманені таким маневром політичні чинники західних держав мають прийняти сугеровані російські концепції за свої і тоді з свого боку накидати їх визвольним рухам народів, зага-

няти їх у сіті російських імперіялістів. До того безкорінна спілка керенщини й сателітних банкротів мала б дістати від західних держав піддержку й авторизацію, завдяки тому вирости на діючий чинник, та заглушити закордонном всі самостійницькі, визвольні рухи народів. В той спосіб ті мали б бути поставлені перед альтернативою — або капітулювати перед російським імперіялізмом, або продовжати свою самостійницьку, визвольну боротьбу в осамітненню, на два фронти, проти большевизму і проти ніби-протибольшевицького російського імперіялізму, який буде їх побороювати теж аліантськими засобами і руками. Все на радість і користь єдиного, по суті, російського імперіялізму, в большевицькій, чи антикомуністичній відміні.

Такі пляни керенщини цілком проглядають. Вони не нові, бо по такій самій лінії вже раз провадили такі ж російські імперіялісти гру з гітлерівською Німеччиною. Власовщина мала ті самі цілі, і в принципі такі самі методи діяння.

Чи західні держави дадуть себе підманути на такий підступний маневр єдиного російського імперіялізму — це передусім питання якості їхньої політики. Від того залежатиме, у значній мірі, успішність чи невдача їх власної розигри з СССР. Існують всі дані на те, щоб обрати правильний шлях, а багатючий досвід з підступами й маневрами Росії, досвід чужий і власний, повинен би повчити тямущих політиків.

Український революційно-визвольний рух і самостійницькі сили інших народів не зійдуть зі свого шляху безкомпромісової боротьби проти всіх відмін і всіх маневрів російського загарбницького імперіялізму. Жодні його підступи, ані жодні впливи обманених ним західних чинників не можуть звести наших народів з єдиноправильного шляху змагання за розвал російської імперії і за власні національні держави. Світ переконається, раніше чи пізніше, що наш шлях, наша концепція боротьби з Росією єдино реальні.

**Геть новітнє
невільництво
з України!**

Большевицький план перетворення природи

Московська преса повідомляє, що Рада Міністрів ССРСР і Центральний Комітет ВКП(б) прийняли рішення про „план преобразования природы”, який вислів можна передати українською мовою, як „план перебудови, докорінної зміни, природи”.

Секретар Харківського обкому комуністичної партії, В. Чураєв, захоплено рапортує в своїй статті „План преобразования природы будет выполнен досрочно!” (Правда 15. 5. 1949, ч. 135).

Колгоспники, за статтею В. Чураєва, „з великим ентузіазмом зустріли постанову про „план преобразования природы”.

Про який же черговий трюк „реконструкторів природи” йде мова, яка чергова „египетська праця” покладена на колгоспників?

Советська економічна система в сільському господарстві — колгоспи і радгоспи — хижацькою експлуатацією земної поверхні привела до різкого згіршення природно-кліматичного комплексу України і прилеглих, немосковських теренів. В висліді цього ціла Україна, особливо в південній своїй частині, почала перетворюватись в пустелю Сагару. Продукція сільського господарства України за всі роки советської системи зменшується, не досягаючи навіть рівня з-перед 1917 року.

Журнал „Визвольна Політика” в числі 6-7 (16-17) за 1947 рік про це явище згіршення природно-кліматичного комплексу України писав так:

(Стаття „До проблем сільського господарства України”)

„За останнє півторіччя природно-кліматичний комплекс України в наслідок господарського освоєння майже всієї поверхні землі, різко погіршився. Кількість опадів, сонячної енергії, напрям і сила вітрів то що — все ніби не змінилось, але режим діяння цих природних факторів, в наслідок зміни природного стану земної поверхні дією людини, погіршився. Річ ось в чому. Ліс наполовину вирубано, цілині землі розорано. А ліс це найважливіший позитивний фактор кліматичного режиму, що урівнює витрату води, унешкідливлює негативне діяння вітрів на стан рослинності і ґрунту. Цю функцію лісу в степах безлісного півдня відіграла південна степова рослинність, в якій „людина на коні не була видна”. Ця рослинність влітку захищала землю від надмірного випаровування води, а взимку, через рівномірне затримання і збереження снігу за сохлю рослинністю, природно забезпечувала найдоцільніше використання води ґрунтом. На сучасних голих степах України сніг взимку не може затриматися і здувається вітрами, залягає в балках і ярах, а на весні за кілька днів, не захищений рослинами,

бурхливими потоками стікає в ріки, виносячи з ґрунту найцінніші розчинні органічні сполуки, корисні для рослин.

Це погіршення природно-кліматичного комплексу України внаслідок освоєння всієї території сільсько-господарською культурою, до певної міри компенсувалось свідомою працею хлібороба, скерованою на збереження, а то й поліпшення природно-кліматичного комплексу, а саме:

а) вирубання лісів і бурхливе в зв'язку з тим танення снігу до певної міри компенсувалось затриманням і збереженням води в кількох десятках тисяч штучних водосховищ — ідилічних сільських ставках за численними греблями на річках,

б) знищення лісової рослинності і лісових масивів та степової природної рослинності — цього позитивного кліматичного фактора захисту від вітрів і інтенсивного випаровування ґрунтових вод та злагіднення підсоння — до певної і великої міри компенсувалось поширенням тих же „ідилічних хуторів”, „вишневих садків”, „левад і верб” то що.

...Українські „садки вишневі коло хати”, ставки, левади і верби та зелено-мрійні хутори не тільки і не стільки є й були предметом поетичного чару і мрій, а **нічим не заміненим фактором підтримання і поліпшення природно-кліматичного комплексу землі української**, підірв якого і руйнування веде до загибелі цілий край і нарід...

Колективізація сільського господарства, **проведена на основі концентрації** всього хліборобського населення в великих населених пунктах-селах, відібрання ініціативи у населення для органічного виявлення господарської самодіяльності кожної людини по збереженню і поліпшенню природно-кліматичних умов, примусова ліквідація соток тисяч хуторів і дрібних населених пунктів, які фактом свого існування **вкривали** оголену від природної рослинності поверхню — за два коротких десятиріччя привела природно-кліматичний комплекс України до страшного занепаду.

Москва відчуває і розуміє, що руйною природно-кліматичного комплексу України вона вбиває „курку, яка несла для Москви золоті яйця”. Вернути Україні і її хліборобові найменшу волю господарсько-економічної діяльності Москва не може, бо відколективізований хлібороб-господар своєї землі поруч з любовним захистом і доглядом матері-землі зразу перетворюється в „курки, яка несе золоті яйця” в непримиренного сепаратиста від Москви і хоче бути „господарем у своїй хаті”. Тому Москва шукає розв'язки на інших шляхах. Під бучними, бле-

фовими „преобразованиями природи” вона намагається врятувати від загибелі „курку, що несе золоті яйця”. Замість вирубаних лісів, зруйнованих соток тисяч хуторів з садками вишневими коло хати, вона плянує грандіозні насадження „лісозахисних смуг” по цілій Україні особливо на півдні і в суміжних районах, відновлення зруйнованих ставків і інших водосховищ і т. п.

Як пише той же Чураєв, в Харківській області в порядку „преобразования природы” протягом 1949-1955 року буде засаджено 101790 гектарів лісових посадок, для пропагандивної роботи до цього лише в Харківській області поставлено 9220 лекторів, агітатори перевели 177 тисяч бесід, організовано 1824 лісопосадочних ланки в колгоспах і т. п.

102 тисячі гектарів прекрасної землі лише в одній Харківській області йде під ялові, непродуктивні лісові посадки, в країні, густо населеній замість того, щоб віддати їх хліборобам під продуктивне зужиття! 102 тисячі гектарів землі, це кількість достатня для того, аби з неї наділити всіх колгоспників Харківської області додатковим наділом під садибу по пів гектара, себто 200 тисяч колгоспників мали б можливість замість ялових лісопосадок засадити сади, які, виконали б ту ж роллю, що й лісопосадки, але приносили б багато мільйонів центнерів і тон найцінніших продуктів для людської поживи... 102 тисячі гектарів землі це 400-500 тисяч робітничих осель-садиб, на яких робітник мав би житло, сад, город, ті ж самі продукти, добре власне здоров'я і своєї родини... але для цього треба пустити українського хлібороба з колгоспної кошари-села в степ. **Пустити його** до господарювання на землі, дати 400-500 тисячам робітників чверть гектарові садиби, це рівнозначне незалеженню робітника від советської системи. Такого робітника трудніше запрягти в стахановське ярмо, трудніше, а то й неможливо перекинути з Харківщини в Караганду чи Сибір на „соціалістичні стройки” і т. п.

Сотні тисяч і мільйони гектарів землі, що їх Москва порядком „реконструкції природи” забирає на Україні під лісозахисні посадки є намаганням підтримати „курку, що несе золоті яйця”, є **звуженням життєвого простору для українського хлібороба**. Москва готова й половину землі української перетворити в лісопосадки, аби з другої половини мати хліб український, а надмір населення з України перекинути на північ. В цьому сенс „преобразования природи”.

Український націоналізм проблему відновлення природно-кліматичного комплексу України, зруйнованого Московою, бачить не в тріскотливо-демагогічній „реконструкції природи” на московський зразок, а

„...Лише найширша децентралізація цілого населення і перодусім хліборобського, яке су-

Як зорганізований Комінформ?

Швейцарський щоденник „Ді Тат“ помістив у ч. 128. таємні відомості про Комінформ і про його організаційну схему, які він роздобув „через недискрецію одного втаємниченого комуніста“ і звів з іншими даними.

Після розриву з Тітом Комінформ перенісся до Букарешту, де займає окремий замкнений квартал і на зразок Ватиканської держави творить малу державу в державі та не підлягає румунському законодавству. Від зовнішнього світа береже його сильний відділ важко-узброєних МВДистів. В бльоках живе 700 працівників, які не піддержують ніякого зв'язку з зовнішнім світом і є самовистарчалні, тобто мають усе від школи, поштового уряду, кооперації, аж до бригади послугачок.

Самий апарат Комінформу поділяється на п'ять секцій, що працюють незалежно від себе, наче міністерства. Вони підлягають Екзекутивному Бюрові Комінформу, на чолі якого був Дж. Дімітров до часу свого „занедужання на хворобу, набуту в часах фашизму“.

Перша. **ПОЛІТИЧНА СЕКЦІЯ**, зложена з 150 спеців і урядників, розробляє тактичні й стратегічні інструкції для підчинених їй партій. Складається вона з чотирьох відділів:

1) **Зовнішньо-політичний відділ** займається партійною роботою дипломатичних працівників. Це свого рода шпійонська надцентральна, агенти якої є невідомі дипломатичному персоналові.

2) **Відділ для організаторської роботи в клітинах профспілок**, що розробляє стратегію інфільтрації й маскування чужих організацій. Вона між іншим збирає подробиці для „чорної книги“ про головніших ворогів КП.

3) **Відділ для молодіжних організацій**, головним завданням якого є добір і вишкіл кадрів.

4) **Відділ для церковних справ**, що розп'янує дуже складну церковну політику комунізму. Найсильніше бюро цього відділу займається православною церквою.

Друга. **ВІЙСЬКОВА СЕКЦІЯ**, зложена з 350 осіб, що живуть

мою своїх сіл, хуторів і селищ з будівлями, садами, городами то що, разом з розвинутою системою водного господарства (водозбереження, водозахисту і водорозподілу), разом із збереженням і поширенням площі наєвних лісів припинити деградацію й відновити природно-кліматичний комплекс України” („Визвольна Політика”, ч. 6-7 (16-17) 1947 рік).

М. М.

під псевдами, оточена особливою таємністю. Вона займається приготуванням комуністичних мас до збройних акцій і складається з 6 відділів:

1) **Відділ рекрутування збройних відділів**, н. пр. „Інтернаціональних Бригад” проти Греції,

2) **розвідний відділ** для всіх родів військової розвідки,

3) **транспортний відділ**,

4) **відділ для зброєнь**,

5) **відділ служби зв'язку**, якому належить м. ін. організувати нелегальних переходів кордонів у цілій Європі,

6) **оперативний відділ**, що головню підготовляє граничні напади.

Третя. **ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ**, зложена з 60 спеців, має два відділи:

1) **центральноє кнйговедення** інтернаціональної КП,

2) **планування господарсько-політичного піриву** пляну Маршала і планування східно-європейських „народніх господарств”.

Четверта. **ПРОПАГАНДИВНА СЕКЦІЯ** має два відділи:

1) **відділ світової революції**, що приготує пропагандивно „класову безздатність” для різних прошарків і послугується спеціальною шпійонською службою для дослідження соціальних відносин. Філії цього відділу є в Відні і в Празі,

2) **відділ для внутрішніх справ** займається різникуванням марксистського талмуду для пропагандивних потреб „людових партій” і координацією тих варіантів. Він поліляється на такі чотири підвідділи: слов'янський, германський, латинський і колоніальний.

П'ята й остання **ІНФОРМАТИВНА СЕКЦІЯ** не займається шпійонажем, але технічними справами. Вона відає архівами, постає документальні матеріали, видає публікації Комінформу.

Не треба забувати, що вся ця організаційна структура Комінформу має охопити неправовірну частину „соціалістичного світу”. Від якої органи КП відгороджуються. Комінформ є тільки одним із ramen Кремля. Військова й господарська розвідка н. пр. тільки в окремих відгалуженнях належать до обсягу дії Комінформу.

Можливо що відомості швейцарського щоденника в дечому неточні. Все ж таки широко розп'янувана й систематично підготовлювана підривна робота Комінформу творить надто поважну небезпеку для світа, щоб можна було протиставляти їй блеф відігрітої власовщини під керуванням Керенських і других політичних банкрутів, більшість із яких сама вчора ще була большевицькими колаборантами.

ТАЄМНІ НАРАДИ КОМІН-ФОРМУ

З нагоди партійного конгресу КП Чехословаччини і під притокою участі в ньому поз'їздилися до ЧСР з різних країн західної і східної Європи комуністичні вожаки. Між ними є й Маленков, довіренник і права рука Сталіна. Конгрес чеської КП закінчився 29. 5. ц. р., але ніхто із „гостей на конгрес” не виїхав із ЧСР, що доказує, що учасництво „гостей” у конгресі було тільки зверхньою притокою для виїзду, а стравжньою ціллю їзди до ЧСР була участь у таємних нарадах, які почалися безпосередньо після закінчення конгресу. Другим доказом, що комуністичні діячі зайняті таємними нарадами, є те, що чехословацька Рада міністрів не відбула в першому тижні червня свого нормального тижневого засідання.

Чи місцем таємних нарад Комінформу є і цим разом Карльсбад, як було це в часі весняного „лікування” Вишинського, поки що ще не стверджено.

Англійська преса звертає увагу, що Маленков тільки двічі до цього часу виїздив з СРСР, обидва рази, щоб прийняти участь у засіданнях Комінформу таксамо й другий російський делегат Суслов. Між представниками 30 країн є такі члени Комінформу, як Тольяті (Італія), Політ (Англія), Марті (Франція). До Праги виїхав теж провідник італійських лівих соціалістів Ненні, й німецький комуніст Айзлер, що недавно був утік з США.

ОСТОРОЖНІСТЬ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ ДІАЛЕКТИКОЮ

На паризькій конференції американці, подібні до дітей, що попеклися”. З попередніх договорень з большевиками вони навчилися, що в Москві розвинено штуку об'ясняти устійнення в діаметрально протилежному сенсі, не порушуючи при тому букв договору. Тож американська делегація одержала директиву багато докладніше аналізувати всі ев. загальники й двозначності, як це роблено на попередніх конференціях.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ПІДСЛУХИ В ЕПІСКОПСЬКІЙ ПАЛАТІ

Архiepіскоп Праги др. Й. Беран у своїй посланні обвинувачує комуністів, що вони здають релігійну свободу всупереч постановам конституції. М. ін. в посланні подається факт, що нарада римо-кат. чехословацьких єпископів в справі взаємин між Церквою й державою була перервана, бо стверджено, що в конференційній залі урядові чинники заінсталивали укриті мікрофони.

ХТО ДОСІ ЗРАДИВ ТІТА?

Від Тіта до Комінформу перейшли дотепер: два послы, три генерали й п'ять міністрів краєвих правлінь.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

Братство „Самостійників”

Про постання і діяльність „Братства Самостійників”, цієї заслуженої, хоч і невідомої для загалу організації, були дуже скупі й неповні відомості оголошені друком.

Побіжні згадки про існування цієї організації вперше були опубліковані в споминах одного з її членів у році 1925 чи 1924 в ЛНВ. Згадувалося про діяльність „Братства Самостійників” в одному з видань „Червоної Калини” та не давно в „Історії українського народу” Р. Млиновецького. Можливо, були ще деякі згадки, але авторів цієї статті вони не дісталися до рук. Щойно в останньому часі появилися ширші інформації про діяльність „Братства Самостійників” в „Історії націоналістичного руху (Сан Паульо 1949), на основі якої подаємо маловідомі факти з діяльності тієї організації.

Щоб читачеві були зрозумілі обставини й умови, в яких довелося діяти цій організації, та які посередньо вплинули на її постання, доведеться сказати кілька слів про загальну атмосферу, що панувала в українському житті перед першою світовою війною.

Пересічний український інтелегент царського виховання, стояв під сильним тиском чужих українству ідеологій. Офіційне шкільне виховання мало на меті національно, культурно й державно русифікувати й виплекати для себе працівників російського державного апарату, російської промисловості й культури. Переважало це послідовно від найнижчої школи через середню, фахову й високе шкільництво з метою денационалізувати українців і заціпити їм російський державний патріотизм, подібно як тепер це продовжується робити більшовиками.

Поза офіційним вихованням значний вплив на формування світогляду нашої інтелігенції мали дуже модні й рухливі російські нелегальні соціалістичні партії, які разом з соціалістичними теоріями заціплювали легковажне ставлення до ідеї власної нації, нівелюючи її оманами про інтернаціональне братання пролетаріату. Не здаючи собі ясно справи з того, багато революційно, тобто протирежимно настроєних українців мимовільно впрягалося до всеросійського соціалістичного воювання, віддаючи свою працю а часто й голови за чужі для України справи.

З-під тиску цих двох чужих ідеологій вилонювалася національно-свідома частина українських патріотів і творила свої власні політичні організації націоналістичного напрямку, як „Братство Тарасівців”, початкову РУП, „Народню Українську Партію”, „Оборону України” та різноманітні дрібні гуртки — „громади”. Трохи іншого типу була таємна ор-

ганізація „Братство Тарасівців”. Досвід з попередніх націоналістичних організацій, що старалися стати масовими політичними організаціями і по кількарічній праці були розкривані поліцією й здебільша ліквідовані, склонив студентів київських високих шкіл стати на інший шлях і заснувати організацію іншого типу.

Десь наприкінці 1912 року постав серед київських студентів сконкретизований план застосувати зовсім іншу тактику й закласити таємне „Братство Самостійників”, щоб здійснити ідеї Шевченка, тарасівців, що були пропаговані якраз сформульовані Міхновським.

На майбутніх „братчиків” величезне враження зробила була щойно випущена тоді брошура Донцова „Модерне москофілство” яка викликала жваву полеміку і завзяті контратаки української преси й приспіщила потребу заснування „Братства Самостійників”. У цій брошурі Донцов атакував „свідомих українців” без різниці партій, за їхнє приховане політичне (а подекуди і культурне) москофілство, за „провінційальне” ставлення української справи, за „симпатії” до московського народу, московської культури, літератури і „імперський патріотизм”.

Велике враження зробила ця брошура не лише гостротою вислову, виразністю думки і свіжістю та незалежністю її, але і своєю основною, не висловленою просто з огляду на цензурні обставини, ідеєю. Цією ідеєю вона зробила враження не лише на українських юнаків-ентузіастів, але й на поважних політиків, які користувалися заслуженою популярністю. Відомий московський політичний діяч, член Державної Думи, публіцист і божок поступової московської інтелігенції — Мілюков у своїй промові сказаний 19. II. 1914 року відмітив появу „Модерного москофілства” словами „Ми бачимо народжуючися течію сепаратизму, взірцем котрої є брошура Донцова.” З великим завзяттям заатакував її також відомий москофіл (тоді член УСДП) Коряк. Ця брошура і була цим останнім поштовхом, який викликав постання „Братства Самостійників”.

Основоположники „Братства” вирішили не тільки не намагатися поширювати числа братчиків, а навіть зробити дуже утрудненим вступ у число його членів.

„Братство Самостійників” мало бути (і було таки) справді цілком таємною організацією, майже „орденом” по своему характеру і чимсь подібним до таємної мафії по методам діяльності. „Братчики” стали на становищі, що навіть про сам факт існування такого братства не повинен знати кожен братчик (хоча б був най-

більш заслуженим українським діячем). Більше того: самі братчики могли (і повинні були) входити до різних українських партій та організацій, намагаючися висунутись там на керівні становища й докладно інформувати Раду Братства Самостійників — виконувати стисло, використовуючи своє становище в лавах тієї, чи іншої організації, одержувані від Ради Братства Самостійників інструкції. Члени Братства (основоположники) склали врочисту присягу доти, доки діятиме Братство — не зрадити про його існування нікому, а тоді, коли воно перестане діяти — не виявлювати його живих членів. Нових членів була прийнята дуже невелика кількість, по довгій, та старанній їх обсервації, та після вивірення їхньої здатності мовчати.

Як з огляду на ту присягу, так і з огляду на те, що — ворог панує на всіх українських землях — тут подаю я лише прізвища тих, „Братчиків”, яких смерть не підлягає жодному сумніву.

Душею і Головою Братства був завзятий „самостійник” (націоналіст), ворог всього московського, пропагатор українського націоналізму й державництва — бл. п. **Валентин Отамановський.**

Той, хто читав перше видання „Сина України” (яке тепер перевидає у цілковито зміненому вигляді, усунувши все, що лише було націоналістичного в книжці і почасти привласнивши собі її авторство — Ігор Федів), той може з того першого видання запізнатися з поглядами, які ширили братчики. Валентин Отамановський в цій книжці заховався під псевдом Валентин Золотопольський і скромно подав себе, як другого автора „Сина України”. В дійсності ж він написав цю книжку ще до революції, в роках 1915-16 і лише деякі розділи дав опрацювати І. Федеву. Це була (щодо фабули) переробка „Робінзона Крузо” та Отамановський не лише зробив героя українцем, але і справжнім українцем націоналістом. Саме ці, яскраво-націоналістичні погляди героя „Сина України” та все, що пропагувало націоналістичні погляди автора „Сина України” і усунув І. Федів, хоча завдяки ним перше видання на 50% фінансував Український Генеральний Штаб. З цього бачимо, що ці погляди лякають і разять своїм націоналізмом навіть нині пересічного галицького духового міщанина.

Крім Валентина Отамановського, завзятого патріота й чинного борця за українську державність (скінчив Українську Юнацьку Школу, бився в лавах української армії, брав участь в С. В. У. і був засуджений на 10 років разом з Єфремовим та іншими, — до визначніших братчиків належали:

1) **Андрій Казка** — скінчив Київський Комерц. Інститут, був талановитим поетом ліриком, пізніше відзначився, як громадський діяч, учителював, був розстріляний червоною московською окупаційною владою в Чернігові,

2) **Віктор Коновал**, студент, журналіст і завзятий організатор молоді — брав участь у збройній боротьбі, розстріляний московською окупаційною владою на Полтавщині.

3) **Нюся Коновалівна**, студентка, організаторка жіночих гуртків, активна учасниця в партизанській боротьбі, згинула, розстріляна московською окупаційною владою на Чернігівщині.

4) **Грицько Устименко**, студент, організатор селянської молоді, учасник збройної боротьби — розстріляний московською окупаційною владою на Київщині, хоча сам родом з Чернігівщини.

5) **П. Діденко**, студент, учасник партизанської боротьби, розстріляний окупантами.

6) **Андрієвський**, студент, організатор Кроловеччини, розстріляний моск. окупаційною владою,

7) **Ф. Летушко**, телеграфіст, потім військовий урядовець і вояк, згинув у збройній боротьбі в 1920 році.

8) **Микола Лизогуб**, родом з Кременеччини на Волині, студент, згинув під Крутами.

9) **Михайло Павленко**, старшина, згинув у бої з окупантами.

10) **Василь Еланський** (псевдо: Василь Еллан, або Василь Блакитний), відомий, як визначний „боротьбіст”, потім „комуніст” і редактор харківських „Вістей”. Вмер своєю смертю, не був розшифрований, хоча його передмову до збірки віршів, уже по смерті, влада сконфіскувала.

11) **Петро Федорченко**, студент, потім народній вчитель, згинув як організатор партизанських відділів.

12) **Олександр Калюжний**, старшина української армії — згинув, розстріляний москвинами.

13) **Іван Тимошук**, студент з Харківщини, згинув, розстріляний за підпільну працю.

14) **Литвицький**, кооператор, завзятий самостійник і пропагатор, розстріляний окупантами.

Поза цими братчиками, що були членами „Братства Самостійників”, ще перед революцією і вже всі без сумніву не живуть, було ще досить багато братчиків, з яких одні напевно, другі імовірно живуть далі. Їх прізвищ я не подаю. Вірю, що далі працюють для тої ж ідеї.

У 1917-18 роках було прийнято дуже мале число нових братчиків, серед них згадати б: **Костя Лоського**, директора Департаменту Чужоземних Зносин, а пізніше українського посла в Фінляндії і **Сергія Шелухина** (вони вже в 1922 році втратили контакт з Радого Братства), а також **Артема Хомика**, який вмер на еміграції у Відні.

Серед завдань, які собі поставили „Братство Самостійників” були: 1) підготувати і видавати

нелегально та легально праці, які угрунтовували б і ширили справжній український націоналізм. 2) закладати нелегальні організації середньошкільної молоді під самими різними назвами (які не мали б знати, хто їх організує) і впливати на їх виховання, затримуючи в своїх руках більшість у керівних органах, 3) впливати на існуючі українські партії шляхом творення в них „фрондуучої” противомосковської групи, яка штовхала б кожну таку партію в бік самостійництва. 4) творити організації і партії, які мали б самостійницьку ідеологію, однак не цілковито безкомпромісово-націоналістичну і були б непомітно для своїх членів керовані братчиками в бік все більш виразного й скрайнього націоналізму. 5) намагатися мати своїх людей у всіх ворожих партіях і організаціях для розкладової і розвідної праці і 6) ширити серед московської армії (серед частин з московським етнічним складом) „пораженческую” або большевицько-„пораженческую” літературу і всіма можливими способами розкладати їх, та шкودити Росії, щоб таким чином привести до поразки головного українського ворога й московського народу.

У багатьох містах України були засновані братчиками нелегальні „Юнацькі Спілки”, якими керували братчики. Засновані були дещо більш законспіровані гурти старшої молоді, які також не знали, що вся їхня праця спрямовувалася братчиками. Ці організації не висували політичних завдань і не мали самостійницьких програм діяльності, але братчики їх використовували для повільного прищеплювання молоді самостійницького способу думання.

Братство Самостійників ширило „Десять Заповідей”, складених Міхновським, популяризувало шляхом рефератів (з дискусіями) праці Івана Джиджори, ставило великий наголос на економічній експлуатації України москвинами, а також ширило видані на циклостил книжки такі, як нпр. Донцова „Історія розвитку української державної ідеї”, „Мазепа і мазепинці” і т. п. Однак налагоджена ця робота була щойно в 1916 році, себто безпосередньо перед революцією і тому вона не могла, при дуже малій кількості братчиків, дати більших наслідків, які б виразно позначилися переборенням соціалістично-москвофільських настроїв.

Перед самою революцією заснували також братчики легальне видавництво „Вернигора” в якому, хоча й було кілька членів не-братчиків, проте була повністю забезпечена можливість безумовного керування цим видавництвом. Видавництво „Вернигора” до кінця 1923 року не видало ані однієї книжки, яка б не носила яскраво націоналістичного забарвлення (поскільки це не був якийсь підручник фізики, або твір українського чи чужого красномовця). З огляду на свій на-

ціоналістичний напрямок такі видання „Вернигора”, як Рудницького „Початкова географія України”, Крип'якевич: „Історія України”, Д. Дорошенко: „Підручник історії України для середньої школи”, В. Золотополець: „Син України”, плякат „Як жив український нарід” та інші — були заборолені не лише на теренах окупованих москвинами, але й поляками. Однак цей націоналізм був остільки чужий українській провансальській інтелігенції, що нпр. у перевиданій фондом „Учітеся брати мої” „Історії України Крип'якевича зникли всі виразніші антимосковські місця, цілком так, як і з „Сина України”, виданого вдруге в 1948 році.

Вже в перших місяцях революції викликали видання „Вернигора” гострі (і часто провокаційні) напади на засіданнях Центральної Ради з боку її членів і Генеральних Секретарів. Особливо великий галас зняла вся преса з приводу появи стотисячного накладу „Катехизму українця” (в якому були і „десять заповідей” Міхновського) та малих брошурок, присвячених нашим великим гетьманам. Один із братчиків видав тоді ж друком, коштом кооперації „Поділля”, книжку Донцова „Історія розвитку української державної ідеї”, інші — засоби кооперації Полтавщини — Цегельського „Русь-Україна, а Московщина — Росія”.

Щоб зрозуміти настрої, якими були надихані ці видання, слід нагадати, що всі братчики, ще до революції, урочисто зобов'язалися додержуватися пунктів ухваленого Братством бойкоту московської культури на території України. Жоден братчик не пішов би до московського театру, на концерт московського співця чи музики, не купив би твору московського письменника і не вживав би московської мови.

Братчики обов'язані були читати красне письменство, наполягати на творі всесвітньої літератури і лише в межах тої літератури читали стільки авторів московських і таких, що до ролі яких у світовій літературі не було жодного сумніву (таких авторів було не надто багато та й їх читалося після прочитання авторів європейських): Ці московські твори братчики позичали у бібліотеках громадських, або приватних, щоб не підтримувати ворожої культури матеріально, купуванням книжок.

Московської мови міг вільно вживати братчик лише в тих випадках, коли цього виразно вимагала конспірація, або інтереси української справи. Відвідувати московські імпрези міг братчик лише поза межами України і т. д.

У перший момент, як лише почалася революція — братчики зорганізували зав'язок „Центральної Ради”, але не тої, про яку всі знають, тільки іншу, яка стояла на ґрунті повної самостійності України. „ТУПовці” (партія, до якої належав С. Єфремов, Славинський, Стебницький, Чикаленко

Микола Аркас

(До 40-ліття з дня смерті)

Серед визначних діячів українського національно-культурного будівництва початку сучасного століття, одне з найпочесніших місць належить великому українському патріоту, автору опери „Катерина” і популярної історії України — Миколі Аркасу. Все життя його було зразком великої посвяти і невтомного бажання служити рідному народові і працювати на його користь.

Народився Микола Аркас 26 січня 1852 р. в Миколаєві, на Херсонщині, в багатій аристократичній родині. Батько його, морський старшина, в 1871-му році обіймає посаду команданта чорноморської флотії і всіх портів. Мати походила з стародавнього козацького роду.

Дев'яти років хлопця віддають до школи правознавства в Петербурзі, де в той час перебувала

вся родина Аркасів. Юний Аркас учиться з великим запалом і робить добрі успіхи. На літо, під час ферій, родина виїздила до своїх маєтків на Херсонщину. Залізниця у ті часи ще не було і доводилося їхати кінями. Подорож тривала цілий місяць. На вразливого, вдумчивого Аркаса велике враження справляли прекрасні українські краєвиди, неосянні простори рідних степів. І під час подорожі, і живучи в батьківських маєтках він увесь час мав тісні стосунки з народом, захоплено слухав народні перекази, пісні, що співала мати, казки й оповідання діда, що прислуговував у хаті.

Коли ж восени знову повертався Аркас до Петербургу, сіре туманне підсоння міста над багнищем робило на нього гнітюче враження. Він сумував за соняшною Україною, сумними здавалися йо-

му й домашні вихователі — англієць і німець, він прагнув усім серцем знову на батьківщину.

Нарешті батько перенісся з Петербургу до Миколаєва і віддав сина до гімназії Стародубцева в Одесі. Юнак Микола жадібно поринає в українське життя, його цікавить народний побут, звичай, вдача, пісні, мова, — все це притягає його більше, ніж розкішне життя в великопанських маєтках батька.

З юних років, не зважаючи на аристократичні обставини життя, пробудилося в Аркасі глибоке почуття пошани до трудового народу. З селянами поводився він просто і дружньо, як рівний з рівними. Гроші, які давав йому батько на різні дрібні витрати, він роздавав гімназійним друзям, що не мали з чого жити, а також витрачав на купівлю українських книжок.

Ця любов сина до народу не подобалася батькові і він намагався перешкодити цьому, але даремно. Демократичні нахили Аркаса ще зміцнилися, коли він у 1872 році закінчив гімназію і вступив до Одеського університету на природничий факультет. Студентом, під час літніх перерв, він переодягався селянином і працював у полі та на будівельних роботах у маєтках батька. На праці не раз виявляв він талановитість і обдаровання та одного разу склав сам проєкт будовлі в маєтку в селі Христофоровці і виконав його. Потім будівлю цю еважвали зразковою в цілій околиці.

Вже в студентські роки Аркас був свідомим українцем, розумів потребу спільної праці з народом, любив народні пісні, захоплювався театром, що під проводом Марка Кропивницького розгортав свою діяльність, і не лише відвідував вистави, а й сам брав у них участь.

По закінченні університету Аркас вступає на службу по морському відомству. В 1876-1881 рр. він — ад'ютант батька — головного команданта над флотією і портами Чорного моря. Своїми здібностями, стратегічним талантом і дружнім товариським ставленням до підлеглих — він здобув собі загальне визнання і любов. Тоді ж одружився він з донькою морського капітана, Ольгою Шишкіною, також щирою українкою, що поділяла його погляди і допомагала йому в його праці.

та інші), не годячися з самостійністю, заснували іншу „Центральну Раду”. Протягом приблизно місяця існували обидві установи одночасно, засідаючи в різних будинках. При першій („самостійницькій”) Центральній Раді організовано кінну міліцію, яка мала бути зародком української військової сили. На чолі тої міліції став **Валентин Отамановський**.

Однак по приїзді М. Грушевського, почастило перетягнути „ТУ-Півцям” (Тов. Укр. Поступовців) на свій бік більшість свідомої української інтелігенції і ліквідувати самостійницьку Центральну Раду шляхом „об'єднання” і маіоризації.

Після того, братчики з одного боку взяли діяльну участь в організації військових сил, а зокрема „Військового Т-ва ім. Полуботка (проти себе мали майже все „організоване українство”), пізніше, (рівнож не розконспіровуючись) зорганізували „Союз українців-державників”. Цей „Союз” був зорганізований ще задовго до третього універсалу. Згодом братчики організували легальну партію **Соціалістів-Самостійників**, в керуючих органах котрої брали визначну роль законспіровані братчики.

Крім того, в лавах партії **Укр. Соц. Револуц. Партії** стимулювали братчики рух т. зв. „**конфедералістів**”, які вели пропаганду за заміну пункту програми УСРП про федерацію, гаслом конфедерації незалежних держав. Братчики ж через своїх законспірованих членів пропагували в пресі соціалістичних партій ідею українських Установчих Зборів та взагалі приготували ґрунт для боротьби за самостійність.

За часів Скоропадського — організували братчики військовий клуб „**Батьківщина**”, а потім подбали, щоб один з братчиків був у керуючому органі партії **Хліборобів-Демократів**, а один був обраний секретарем Київської Губерніяльної Управи партії хліборобів-демократів.

Діяльністю „братчиків” керувала „**Рада Братства**”, яка ні разу не перевибиралась (лише ті, що полягли, заступалися шляхом кооптації). У 1919 році і 1920 дісталися самостійники і до установ „українського” окупаційного уряду.

Нині ще не час на „відкривання всіх карт”, а тим більше на подавання прізвищ живих братчиків. Зрештою, навіть члени Ради Братства не знають усіх братчиків, бо так було заведено в інтересі конспірації.

Тому, що вже від довгого досить часу „Братство Самостійників” не діє як організація і як така не існує — я міг подати те, що тут подав. Однак сподіваюся, що з часом інші братчики доповнять подане тут. Зрештою братчики були так виховані, що вони не гналися за становищами, й розголосом, вони всі були відданими і скромними вояками української націоналістичної ідеї. Тому для тих, що живуть не грає жодної ролі чи хто знатиме про їхню працю чи ні.

У згоді з такими поглядами і я намагався тут подати лише ряд фактів, котрі допоможуть уважному історикові революції, не сфальшованої, а об'єктивної і правдивої історії революції, з'ясувати не одне незрозуміле явище, яке під час неї мало своє місце.

Х. Д.

3 хроніки протибольшевицьких демонстрацій

Буенос-Айрес

15. травня відбулася велика маніфестація АБН в Аргентині під час проці тисячей людей до Люхан (місцевість — типу Лурду — недалеко Буенос-Айрес). Похід ішов з двірця Люхан до церкви, несли транспаренти з написами АБН.

„Українське Слово” з 20. 5. 49. пише м. ін. таке: „Якраз при закруті в середмістя понеслося походом: „Є транспаренти”. Ісправді. Авто підїхало ближче, з нього вискочили наші СУМ-івці і швидко розвинули над походом тисячей людей транспаренти з написами:

„Протестуємо проти засуду кард. Міндсенті та вбивання українських митрополитів і єпископів!” „Молімся за жінок і дітей, що гинуть в концтаборах СССР!” „Молімся за триумф християнської ідеї, за ідеї Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН)!” Хай живе свобода релігії та свобода народів і людини!”

Ця подія потрясла учасниками та влила в них радісне завзяття.

Нам пишуть даліше: „Мюнхенська демонстрація зробила велике враження теж в аргентинських колах. Слідом за нею демонстрація в Люхан розворушила тутешніх емігрантів з поневолених большевизмом країн. Настрій був дуже піднесений. Була маса св'ящеників наших і аргентинських, були промови по аргентинськи, українськи і др. проти Москви, люди плакали, чуючи про пекло на землі...”

В католицькій газеті „Ель пубельо” вміщено статтю у зв'язку з справою кард. Міндсенті, а властиво про Україну і українських

ДОПОВНЕННЯ ДО ТЕКСТУ МЮНХЕНСЬКИХ РЕЗОЛЮЦІЙ

В шостому числі „Сурми” в тексті „Резолюції із протибольшевицьких демонстрацій у Мюнхені” через технічний недогляд пропущено в переліку втрат поодиноких народів наступний уступ з резолюцій:

большевики знищили) „в КОЗАКІІ: Атаман А. Назаров, Бардиж і 6 мільйонів 500 тисяч замордованих осіб”.

Цей уступ слідє після уступу про ЕСТОНІЮ.

Редакція

єпископів та св'ящеників і мільйони жертв. Статті передруковують з УПС-а аргентинськї газети. Докладний опис маніфестації вмістило „Українське Слово”.

Ашаффенбург

Дня 25. 4. 49 р. Ашаффенбург.

О год. 15-їй богослужби в церквах табору Боа-Брюле. Понад 2 тисячна маса уложилає в організований похід містом до сідного українського табору (Артилері). Його очолював хрест та український національний прапор. Далі організовано маршували члени УПА, комбатанти, представники обох українських церков, шкільна молодь, Пласт, СУМ, місцеві організації та всі громадяни обох українських таборів. Демонстранти несли понад 45 транспарентів в нім. і англ. мовах та карикатури. По дорозі роздавано місцевому німецькому населенню та американцям летючки. На великій площі „Артилері” відбулося протестне віче. Збірний хор усіх церков проспівав молитву „Боже великий. Творче все-сильний”. Промови були виголо-

шені в англ. і українській мовах представниками церков та членами громадського Комітету. Схвалено резолюції. Могутнє враження на гостей-чужинців та самих учасників зробила відспівана на вколішках молитва „Боже Великий Єдиний”. Національним гімном закінчено протестаційне віче.

На другий день Громадський Комітет склав на руки місцевого військового управління для ООН меморіал, підписаний 2.200 мешканцями українських таборів.

На маніфестації були привітні представники німецької місцевої преси та агенції „Асошіейтед Пресс”.

Л.

РЕЗОЛЮЦІЇ В РОЗЕНГАЙМІ

Загальні Збори Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН), заслухавши промов представників поневолених народів СССР, винесли наступні резолюції:

1) Ми, поневолені народи СССР, протестуємо перед лицем культурного демократичного світу проти невірної праці в безчисленних советських концтраційних таборах, де 14 мільйонів мирних людей серед нелюдських умовин засуджені на загибіль.

2) Ми протестуємо проти насильства над людським сумлінням, проти насильства над релігією. Народи СССР, поневолені тринадцаткою тиранів Політбюра, — домагаються вільно і без страху вірити в Бога.

Коли в 1881-му році помер батько, Аркас залишає службу і займається господарством у своїх маєтках та віддається національно-культурній праці. У вільний час він багато читає. В своїй бібліотеці зібрав Аркас комплектно всі книги з історії письменства і культури свого народу. Завжди гаряче йшов назустріч усім, що потребували допомоги чи порад.

Не було, здається, такого українського добродійного товариства, де б не був членом і не працював Аркас. У Христофоровці заклад він школу і подарував її земству. Коли інші аристократи — його сусіди їздили на курорти і для розваг за кордон, Аркас знаходив собі розвагу в праці для народу і для України. Він учив селян новим методам господарства, допомагав бідним, закладав школи, намагався якнайбільше задовольнити кожного, хто вдався до нього з якимсь проханням.

Вечорами Аркас любив слухати народні пісні, якими захоплювався ще з раннього дитинства. Ця любов до народної музики заохотила його зайнятися композиторською діяльністю і написати на слова одноіменної Шевченкової поеми оперу „Катерина”. В цьому творі Аркас зумів надивно глибоко відчувати душу нещасної кривдженої української жінки і дав їй відповідну характеристику.

Вперше оперу цю було виставлено в 1889 р. в Москві в театрі „Акваріум”. Заля була переповнена. Автора, що прийшов інкогніто, розпізнали і привітали. Успіхові вистави сприяла майстерна гра трупи Кропивницького, що ставила „Катерину”. В тому ж виконанні йшла ця оперета 14-го березня 1890 року в Миколаєві, на батьківщині Аркаса. Успіх був ще більший. „Театр ридав. Авторів піднесено лавровий вінець при гримких оплесках цілої аудиторії” — писала місцева газета.

— Я не спав, я не спав цілу ніч.

Сльози душили мене. Такі хвилини рідкі і божественні, — оповідав сам Аркас.

Опера його вневдовзі потрапила до Галичини, знайшла там високо обдарованих виконавців партії Катерини в особі Рубчакової, а пізніше — артистки Стаднікової, і відтоді йде на українській сцені з великим успіхом.

Повний патріотичних почуттів і охоплений бажанням виховати і своїх свідомими українцями та навчити їх в минулому рідного народу, Аркас задумав написати історію України.

„Я не мав на мислі написати науковий твір, — оповідав Аркас: — я хотів ясно розповісти землякам те, що робилося у нас на Україні од найдавніших часів до останніх...”

В „Історії” моїх шановний читач не знайде нічого нового, ви-

3) Ми протестуємо проти неправдивого обвинувачення та за судження мадярського Кардинала Міндсенті, а також проти ув'язнення та знищення всіх українських Владик, — починаючи від Митрополита Липківського та кінчаючи Митрополитом Сліпим.

4) Ми протестуємо проти насильного переведення 4-х мільйонів українців греко-католиків в Західній Україні на казбонне большевицьке „православ'є”.

5) Звертаємося з домаганням до ОН провести в життя основні принципи Атлантийської Хартії. Одночасно просимо взяти до уваги, що миру в світі не буде, доки не буде імперіялістична Росія розчленена на самостійні держави, які в ході історичних подій були одна за одною поневолені російським імперіялізмом.

Ми переконані і твердо віримо, що демократичні народи, об'єднані в ОН, почують наш голос, а також голос безсловесних сотень мільйонів з-за „залізної завіси”. Ми віримо, що всі вільні народи доложуть усіх своїх зусиль, щоб змести з лиця землі ще один і останній тоталітарний устрій, що опирається на штиках кремлівських прислужників та загрожує своїми п'ятими колонами миролюбним народам цілого світу.

(Протестаційні резолюції в Розенгаймї з 27. 3. 1949.)

Азербайджан

Москва в своєму київському радіопересиданні, з 28 квітня 1949 р., довго розписувалася про „досягнення Азербайджану”. Мовляв, „Азербайджан росте й міцніє з кожним днем, він приклад братерства народів, там бурхливо квітне соціалістична культура. Азербайджан — країна свободи й

НАШІ СОЮЗНИКИ

радісної праці, соціалістична фортеця на рубежі Сходу”...

Ця злива московської влестливості свідчить про те, що Азербайджан перейшов саме через чергову хвилю чистки — терору і водночас як „соціалістична фортеця на рубежі Сходу”, має правити за вогник — звабу для „гноблених за рубежом братів азербайджанців”, яких радо хотіла б „визволити” Москва.

3 протибольшевицької демонстрації в Миттенвальді

копаного зо дна архівів, — вона складена на основі давно відомих і певних джерел і зв'язана в одну історичну цілість; поділена вона на періоди, які натурально зазначає саме життя нашого народу.

Родоводи взято з відомих історичних праць проф. Грушевського.

Співробітником Аркаса в складанні Історії і редактором видання був Василь Доманицький. Розпочата в 1902-му році Історія ця, за виразом членів родини Аркаса, „росла як і син автора”.

Вибух революції 1905 р. обумовив хвилю національно-визвольного руху на Україні. Почали з'являтися „Просвіти”, читальні, освітні товариства. Патріот своєї батьківщини, Аркас, згуртовує навколо себе в Миколаєві національно-свідомих українців і разом з ними складає статут „Просвіти” та подає на затвердження

влади. 26аго лютого, в день Шевченкових роковин, відкрилося в Миколаєві старанням Аркаса товариство „Просвіта”. Першим головою обрали його і він обіймав цю посаду до кінця життя.

Ініціативний, привітний, гостинний, енергійний Аркас своїм життям і працею давав взірець, як робити для власної справи. І коли на весні 1909 р. він несподівано помер у Миколаєві на удар серця — це була страшна втрата для українського громадянства. На той час він був ад'ютант команданта чорноморської флоти, діловод походного штабу, почесний мировий суддя, член безлічі всіяких товариств і харитативних організацій, голова Миколаєвської „Просвіти”, автор опери „Катерина” і „Історії України”.

Похорон великого громадянина, патріота і народолюбця перетворився на величну українську маніфестацію. За труною йшов

десяти тисячний похід, який провадив тіло улюбленої людини аж до фамільної гробниці Аркасів.

Пам'ять про великого патріота і невтомного працівника на культурній ниві надовго зберіглася в нашому народі, а Аркасова „Історія України” досі з непослабним зацікавленням перечитується, особливо молоддю та широкими масами. Опера „Катерина” йде з незмінним успіхом на українській сцені.

Шануючи кожного, хто вклав свою цеглину в національно-культурне будівництво, нарід наш не забуває й Миколу Аркаса, що все своє свідоме життя присвятив цій великій справі.

Проф. Ю. Григоріїв.

Читайте

„Перспективи
нашої боротьби”

Про те, що над Азербайджаном уже прокотилася чергова хвиля московського терору світить така радіопередача з Москви, з 10. вересня 1948 р.: „Ц. К. комуністичної партії Азербайджану ухвалив вжити **відповідних заходів** до створення високомистецького письменства, вільного від націоналістичних забобонів та надмірної пошани до минулого, чим **досі вирізнялося** азербайджанське письменство” і „звернув увагу на необхідність залучення до тематики письменства зразків советської людини, зокрема великого Кірова”. В ухвалі знайшлася також настанова про „увічнення боротьби азербайджанського народу за допомогою великого російського народу **проти „буржуазних” націоналістів - муссаватистів** та англійського імперіалізму”, зрозуміло, що ухвала ця передбачила „заходи до усунення всіх недоліків”.

Отже з вересня 1948 р. в Азербайджані розпочався на відтинку письменства черговий розгорнутий наступ Москви проти національної культури поневоленого азербайджанського народу. Цей наступ, що засягнув до найінтимніших питоменностей азербайджанської національної культури, її „націоналістичних” рис та „надмірної пошани до минулого”, міг мати лише один вислід, а саме „усунення” носіїв цих властивостей азербайджанського письменства.

Про те, скільки жертв видерто з-посеред азербайджанського народу, в перебігові заповідженої хвилі чистки-терору, Москва, зро-

зуміло, не скаже. Але згадка про приклад „братерства народів” свідчить про усунення саме тих, що досі не спромоглися звільнитися від „надмірної пошани до минулого” й не потрапили залучити до тематики письменства „зразків советської людини, зокрема великого Кірова”, себто того самого, який у свій час на чолі московських орд, у вигляді „допомоги великого російського народу”, мордував найкращих синів і дочок Азербайджану, як „буржуазних націоналістів-муссаватистів”. Саме цю „роботу” московського ката „великого Кірова” Москва вимагала „увічнити”.

В „Історії ВКП(б)” є згадка, що „наприкінці 1920 р. розпочалося звільнення Закавказзя від ярма буржуазних націоналістів-муссаватистів в Азербайджані, націонал-меншевиків у Грузії, дашників в Арменії”... Як відомо, на той час ці країни вже були добре організовані й не потребували жодного московського „звільнення”. Напад Москви зустрівся тоді з запеклим спротивом цих шляхетних народів, які улягли лише чисельно-матеріальній перевазі хижого напасника, але не скорилися. Вимога Москви щодо „увічнення” роботи Кірова змагає до того, щоб сам поневолений народ спалював свої визвольні змагання — щоб сам азербайджанський народ зневажав пам'ять тих незчислених своїх борців, які ввали з рук червоних „великих Кірових”, гідних наступників білих Ермолових, що в часах підбиття Кавказу мордували всіх його оборонців, вирішую-

чи водночас жінок та дітей, як це було в випадку чеченців...

Чергова, від вересня 1948 р., хвиля тиску проти національної культури азербайджанського народу є продовженням того наступу, який ось уже майже 30 років провадиться всіма засобами з випуканою підступністю, на що здатна лише червона Москва, яка під цим оглядом на багато перевершила колишню білу Москву в намаганні **перетворити їх націоналізм у яничарство**.

Червона Москва після „звільнення” Азербайджану усунула була його стару тисячолітню письменницьку мову й, на основі гасла, про „самовизначення народів” запровадила натомість аж 15 племінних говірок з метою розбити в той спосіб єдність азербайджанського народу, щоб легше його уярмити. Водночас Москва наказала усунути вживану в Азербайджані від віків арабську абетку й розпочала жаргонізацію мови азербайджанців так званими „всесоюзними словами”, себто просто московськими. Поруч з цим, азербайджанцям було заборонено творити нові слова, бо, мовляв, краще вживати готові московські слова. Саме таку погрозову реформу завів надісланий з Москви голова дагестанського уряду „товарищ” Цехер. Нарешті, в вересні 1935 р., в згоді з „указом” Молотова, визнано московську мову за таку, яка „об'єднує всіх азербайджанців і закавказців”, а тому „що московської мови не знають, наказано „посилити її навчання в школах”, зрозуміло, на шкоду викладання рідної мо-

Як я вступив до УРДП?

Кажуть люди, що коли Бог має кому дати щастя, то принесе його до хати. Так ото і мені трапилось.

Сиджу а ото собі в ДП-палатці, тут-таки в Німеччині, але це тут сидить лише моя тінь, а душа вітає по Америці, там далеко за океаном. Там я бачу, як мені надають приміщення з 8 кімнат, з повним обладнанням, з ліжками, постілью, з механізованою кухнею, де машини сами все варять, печуть, труть ріжуть і чуть самі в рот не кладуть, а моя дружина в білому як сніг фартусі, ходить по кухні та тільки блискучі гудзички на стінах натискає. Я хожу та тільки посміхаюсь. Почуваю себе наче в раю.

Коли раптом відчиняються двері до хати входить мій кум Свєрбініс Оверко, я злякався та й прокинувся. Кум привітався, як належить, запитав, що я роблю, де сьогодні був, що де чув. Кажу, що був в Америці і дуже добре жив, та лихо вас принесло і все пропало. Отак ми поговорили, пошартували, один одному новини розказали, кому виписали штани, хто по букві зет додатковий пайок отримує, одним словом обговорили все, як належить політичним емігрантам. Нарешті Кум Свєрбініс виймає із-за пазухи невеличку книжечку і каже:

— Ви цю книжечку читали?

А кум знав, що коли я лягаю спати, то обов'язково беру книжечку читати, щоб скоріше заснути.

Я взяв у кума книжечку, оглянув її з усіх боків. Зверху на ній великими літерами написано „Наші позиції”. Віддав я цю книжечку кумові назад і кажу:

— Не читав і читати не буду. Я не військовий і ні на які позиції йти не збираюсь.

— Тут куме, зовсім не йдеться про ті позиції, що на них б'ються, стріляють, а тут йдеться про одну партію, що недавно вродилася, я навіть на христинах був, вона всіх селян збирає до себе і обіцяє дати всякого добра всім селянам на 200%, себто вдвоє більше ніж обіцяють всі інші партії. Одним словом, це партія цілком наша, селянська, і тільки й дбає про селян. Я уже все добре розвідав і заяву подав, щоб мене до цієї партії зарахували, бо нарешті, доки я буду в подертих штанах ходити?

Я і слухати не хочу. Я уже був у всіх партіях, які є не тільки в Німеччині, а навіть і в СССР. Всі вони тільки людьми крутять, а користі з них, як із цапа молока. Не хочу, не піду і заберіть собі, куме, свої „позиції”.

Коли ми ото так сперечаємось, до хати входить моя жінка.

Кум зараз до неї:

— Кумцю, голубко, я вам добра бажаю, як сам собі, а кум і слухати не хоче, ще й сердиться. — І тут він зараз почав розказувати моїй жінці, а своїй ніби то кумі, що Господь всім селянам щастя послав, нова партія народилася, та ще й не одна разом, дві, близнята. Зветься вона УРДП, тільки щоб їх одну від другої якось відрізнити, то їх, коли христили, то одну назвали УРДП-на ліво, а другу УРДП-направо, але то їх хатня справа, а для людей все рівно, обидві однакові. Правда люди що живуть з ними по сусідству і цим цікавляться, то кажуть, що вони хоч і рідні, хоч і одного батька діти, але характером трошки відрізняються.

Та, що зветься УРДП-вліво, каже, що вона переконана, що весь український нарід дуже вдоволенний всіма тими порядками, які там на Україні існують і бажає надалі такі залишити, а лише сам Сталін трохи сердитий, то його потрібно змінити, а на його місце поставити голову УРДП-наліво і все буде в порядку. УРДП-направо з цим не згоджується і каже, що цього замало. Потрібно змінити Сталіна, бо дуже сердитий, потрібно в цілім краю зробити революцію, змінити політбюро, кадри для заміщення теперішніх ке-

ви. „Звільнення”, започатковане в 1920 р., не прийнялося. Останній наступ Москви проти „надмірної пошани до минулого” був — як бачимо — ґрунтовно підготований попередніми урядовими заходами, що, разом з постійним десяткуванням національно-свідомих азербайджанців та знищуванням релігійного життя й руйнуванням мечетів та цвинтарів, мало б створити передумови для перетворення хороброго й міцного в своєму традиціоналізмі азербайджанського народу в сіру юрбу обезвласнених безбатьківщинних рабів, здатних до масової яничизації. А мета цього — закріплення матеріальної власності азербайджанського народу назавжди за „настоящим советським народом” за „першим середі равних”.

Червона Москва, обернувши шляхом „націоналізації” чи „удержавлення” все народне добро й природні багатства азербайджанського народу в свою колоніальну власність, визискує його за зразками найгіршого рабовласництва старих часів. Азербайджанський нарід, збірну й приватно-індивідуальну власність якого забрав собі „через державу” московський поневолювач, не має іншої ради як тільки працю, важку виснажувальну за шматок хліба, в виробних (промислових підприємствах, колгоспах і совгоспах) свого поневолювача. Яскравим прикладом колоніально-февдалного визиску Азербайджану є хоч би плекання бавовника, не кажучи вже про грабунок найважливішого багатства — нафти. Азербайджан разом з Вірменією та Серед-

ньо-азійськими „союзними республіками” повинні, за пляном на 1950 р., плекати 1.515.000 га бавовника в той час, коли переробка його на місцях не перевищує 10%. Решта бавовни — 90% — відставляється до Московії, яка не сіє жадного га цієї працевимогливої культури, але зате збирає з неї всі зиски, бо зосередила всю переробку її в себе. Ось яким робом Азербайджан стає „країною свободи і радісної праці” та „квітучого соціалізму”.

„Історія ВКІП” окреслює, що: „Царська Росія була в'язницею народів. Багаточисленні неросійські народи були цілком безправні й зазнавали всляких зневаг та образ... Царат виступав як кат і мучитель неросійських народів”... Москва була вже тоді — як це самі большевики признають — втіленням безоглядного імперіалістичного фашизму з усіма його прикметами — московським „геренфольком” з багатовіковою звичкою гноблення „інородців-унтерменшів” і зрівняльними, на московський копил, зусиллями стоплення цих „інородців” в якогось мішанця з „общепонятним язиком”, бо інакше не було б додаткового гарматного м'яса. Сповідна щирість червоної Москви в оцінці царського імперіалізму є звичайнісіньким підступом злодія, який галасує: „лови!” Зі зміною барви московського імперіалізму, поневолені народи, потрапили з вогню в полум'я. Свідчать про те черговий раз теперішні заходи Москви проти національної культури Азербайджану, що знайшли таке лиховісне вивершення в ух-

валі Ц. К. комуністичної партії Азербайджану з вересня 1948 р. за наказами Цехерів.

Цькування Азербайджану за „націоналістичні забобони” та „пошану до минулого” особливо вирізняється на тлі запопадливого плекання саме цих „злочинів самою Москвою супроти „настоящих советських людей” — самих москалів. Не далі як на другий день після заповідження наступу в Азербайджані, советське радіо з Москви довго надавало уривки з музичних творів Мусоргського та Глинки, які відображають „велич і красу старовинного побуту колишньої Москви та розбурхують любов до її минулого”. Мовляв, „твір Мусоргського — Борис Годунов — з його музичними малюнками прокидання старої столиці рано вранці від сну та царського полювання на звірів, з його двірськими гусярами і блазнями, відтворює в уяві чарівний образ Москви XV-XVI століття”. Советське радіо не забуло підкреслити також твір Глинки — Іван Сусанін, — який, мовляв, „рятуючи цара, дав чудовий зразок патріотизму московської людини”.

Оспівування минулого Москви й розбурхування любови до нього, не є „націоналістичним забобомом” і лише поневолені народи не сміють того робити. Ось як виглядає „інтернаціоналізм” Москви з його підступно-нахабними гаслами. 7. травня 1949 р. М. Трихрест

Читайте

Літопис УПА

рівників ССРР набрати з низових комуністичних організацій та комсомолу, колгоспи назвати кооперативами, словом стати лицем до села..

Коли Свербінис закінчив свою промову, жінка як накинується на мене.

— Бач сякий-такий, як люди про нас дбають, як турбуються за наш добробут, а ти ледацюго, тільки і знаєш, що шлятися по таборі та всякі брехні слухати, а коли тобі люди добра бажають, то ти слухати не хочеш. Зараз мені йди і записуйся до тієї УРДП-ї. Ти не бачиш, що я вже скоро гола буду ходити.

— Чекай, — кажу, — жінко, записатись то я запишусь, але дай мені хоч трохи часу, хай я сам оті „позиції” прочитаю, та вдвох з тобою разом ми їх розжусемо, чи то воно справді так, як кум кажуть, бо говорять люди, що хто спішить, той людей смішить.

Жінка заспокоїлась і погодились.

Я зараз-же став читати оті „позиції”. На першій сторінці бачу написано: „комунізм, фашизм, капіталізм, соціалізм і ми”. Зразу аж чотири „ізми” і ще й „ми” до них. Чого це, думаю, він нас до тих „ізмів” причепив, уже нам і так ті „ізми” в печінках сидять, і хотів уже кинути, але подумав і пригадав, що я колись читав часословця і псалтиря, там я теж

нічого не розбірав, але прочитав їх від дошки до дошки.

Читаю далі: „ми не є партія соціалістична.” Ну, думаю, це добре, бо мені казав кум, що соціалізм нам революцію спаскудили. Дальше читаю таке: „Наші вороги хочуть конче охристити нас партією „антисоціалістичною” себто поставити в позицію войовничої антисоціалістичної партії”.

— Жінко! — кажу, — тут я без півлітра не розберу, це для мене темна вода о воблацях воздушних.

Жінка як зверещить, як накинується на мене:

— Ти скорше читай, щоб не спізнився в партію записатись, а розбиратись і розуміти, то не твоя справа, кому буде потрібно то той розбере.

Та воно то і справді жінка правду каже, бо як я стану все розжовувати, то й до нових віників не закінчу.

Читаю далі: „бо „анти” залежатиме від того, якого типу соціалістичні партії і рухи будуть діяти і розвиватись в українському політичному світі, а звідсіль і наша позиція — поборюватимем ми, чи толерувати”.

Оце так, це по моему! Чия буде брати верх, то за тим і ми потягнемо, це я бачу, що тут люди вчені знають що робити. Це по моему, я так завжди робив. В цю партію я обов'язково запишусь.

Але тут мені зараз стукнуло в голову: чого ця партія зветься УРДП, це ім'я для неї не підходить, вона мусить зватись КВД. Як тільки поступлю в цю партію, обов'язково таку пропозицію внесу, а поки що, буду читати далі.

„Особливо не мусимо шукати способу прислужитися світові на цих соціалістичних манівцях, ми, що обігнали світ в своєму соціалістично-політичному досвіді на кілька десятиліть”. Тут я зрадив, аж підскочив: От партія, так партія! І прислужуватись нікому в цілому світі не буде. Сама собі пан, і обігнала всенький світ, а яка притка, ще й молода, а уже всіх у світі обігнала, о, це по моему!

Але зараз пригадав, що тут немає нічого дивного, мені казав кум Свербінис, що там головою сам Стаханів, тільки прізвище змінив, а членами Кривоніс і Марія Демченко, то що ж тут є дивного, що вони весь світ обігнали, на тож вони стахановці. Нарешті ці „позиції” мене так зацікавили, що я уже від них і відорватись не можу. Жінка обідати кличе, а я ніби то й не чую, хоч скорше закінчити, бо казав кум, що ніби то скоро перестануть приймати до партії, бо місця не має. Аж на мені пів виступив, а я читаю: „А головне стати лицем до того світу, з якого ми

Неукраїнська робота

Від редакції Поміщуємо черговий перегляд неукраїнської роботи на ідейно-політичному полі (дивись попередні числа).

Ідеї „українського націонал-комунізму”.

Один з лідерів і письменник Ів. Багрянний, розвиваючи і інтерпретуючи програмові концепції УРДП в проблемах українського національно-державного визволення пропагує і обстоює ідею, що вирішальну і провідну роллю в національно-державному визволенню української нації відіграє те покоління і люди українські, які нині державу розбудовують під знаком КП(б)У і комсомолу.

Коротко виклад цієї ідеї виглядає так:

а) Все суспільно-політично активне, що є серед українського народу на своїй землі, є нині під знаком і кермою комуністичної партії і комсомолу, бо інших форм і можливостей для суспільно-політичної і національної діяльності нема.

б) Всі ці люди — комуністи і комсомольці єдині на Україні мають справжній досвід і практику державного будівництва і проводу й вони єдині можуть бути тими реальними силами, що здатні цей провід здійснити й національну державу розбудувати.

в) Опертя на інші сили для національно-визвольної боротьби, не з-під знаку КП(б)У і комсомолу є, мовляв, реакційною фікцією.

УРДПівцям не дають спокою лаври югославського Тіто, який здійснив на практиці ідею націонал-комунізму, суверенного від Москви. Випадок з югославським націонал-комунізмом в свій час розглянемо окремо.

Ставимо питання про те — чи можливо є ідея активно-позитивної участі українського націонал-комунізму в українській національно-визвольній боротьбі в трактовці УРДП?

Для відповіді на це питання треба переглянути фактичний стан справи.

Перед 1941 роком комуністична організація на Україні налічувала біля 350 тисяч членів партії і кандидатів, в тому числі біля половини українців з походження, а решта москалі, жиди і інші. Таким чином у комуністичній партії було пів відсотка цілого населення. Українці в комуніст. організації були, не зважаючи на своє число, питомою меншістю, бо всі ключеві позиції в партійному апараті і советській адміністрації в більшості і то вирішальній посідали й посідають не-українці.

Для прикладу — в роках перед 1941 в складі секретарів районних партійних комітетів українці займали лише четвертину числа, а три четверти було москалів, жидів, поляків і інших, а в скла-

ді голів районних виконавчих комітетів українці займали вже біля 80%. Кожен елементарно обізнаний зі справами чоловік знає, що механічне зложення цих двох профілів комуністичного апарату разом і виведення з того зложення висновку, що українці займають майже чи й трохи більше половини цілого числа провідних членів районної адміністрації, не відповідало б й тіні реальної правди, бо районні партійні комітети це є апарат політично-провідний, а районний виконавчий комітет — це апарат виконний. Таким чином реальне розміщення комуністичного апарату, на положину українського походження, є таким, що москалі командують в системі, а українці виконують.

На Україні немає української комуністичної організації, як це є в Югославії, де існує сербська комуністична організація (не югославська), а є московська комуністична організація, в яку притягнуто певну кількість українців, при тому українців, не найбільше політично-активних, як в цьому нас переконує І. Багрянний, а як раз політично найбільше настійких, чужоуслужних.

Питома вага комуністичного прошарку в усіх сферах життя на Україні дуже нікчемна, наприклад, 95% директорів МТС (машинно-тракторних станцій) є членами партії, але 96% головних інженерів, головних агрономів тих же машинно-тракторних станцій і радгоспів є безпартійними. Серед інтелігенції всіх без винятку профілів — інженерів, агрономів, економістів, лікарів, учите-

прийшли сюди, де лежить наше коріння і весь центр ваги нашої справи, де лежить рація нас, як політичного руху. Цеб то до того світу, який нас породив як свого антипода і могильника, і зруйнувати який, та збудувати на його місці новий є наше призначення”.

Тут я спинився.

Тут щось для мене не зовсім зрозуміло: і щось нас породило і щось треба руйнувати, і кудись треба лицем ставати, до якогось світу, а до якого не розкумекаю, чогось ми могильники, а чому ми могильники — не знати — ну скажу відверто, що такого крутого і в псалтирі не зустрічав. Уже хотів так, нічого не розумівши, кидати і читати далі, бо не має часу, і крім того жінка сказала, що необов'язково все розуміти. Але тут сам Бог послав мені кума Свєрбиноса. А він, бачте, закінчив підвищений ступінь лікнепу ще там у советах і директором школи був, то він у всіх вчених справах добре розбирається.

— Ну, — кажу, — куме, це наче сам Бог мені вас надіслав, тут я щось ніяк не можу всього розжувати, — і зачитав йому те, що дотіпу оце вам читав.

Кум усміхнувся, підкрутив синого вуса та й каже, що це, куме, річ дуже проста, але вона написана так хитро по вченому на-

вмисне, щоб не всяка, вибачте за слово, темна контрреволюційна двоного тварюка зразу розібрала, а крім того, ми ж знаємо, що поміж нас і шпигуни є, то неможна ж всього як на лопаті вивозити, на тож люди школу політграмоти кінчали. В цих словах криється справа великої політичної ваги. От наприклад там написано: „А головне стать лицем до того світу звідкіль ми прийшли.” Ану хай хто розгадає цей ребус, хто не в курсі справи. А справа цілком проста. Ви, куме, пам'ятайте, що у нас там, здається на XIII з'їзді ВКП(б), перед самим 1932 р. було засуджено буржуазне ставлення міста до села і кинуто гасло „лицем до села”. І ви мабуть пам'ятаєте, що було після цього — в 32 і 33 роках остаточно зілківдовано не тільки куркуля як класу, а навіть всеняке націоналістично-шовіністичне куркульське охвістя. Одним словом „лицем до села”, або як тут уже, у нас на еміграції, пишуть „лицем до того світу, звідкіль ми прийшли”, то це наші невчені мови означає — повертай до села і все в селі забирай. Тільки, куме, ша! — Прошу вас, як рідного брата не кажіть цього нікому, бо мені буде капут. А написати тут, в таборі, прямо „лицем до села”, не можна, бо таборами народ нервовий, і Бог знає, що можуть подумати.

— Так, — кажу я — дякую, це для мене зрозуміло. А що то воно значить „ми могильники”? — запитую кума Свєрбиноса.

— То, куме, велика мудрість, то велика таємниця. Ви, куме, мабуть знаєте, що могильниками називають тих людей, що копають могили, себто ями, де закопують мертвих. О тут наші партійні керівники і себе називають „могильниками”. На кого вони копають могилу, не кажуть, це тільки вони мусять знати. Цього і я навіть сам не розкумекав, але це мені пояснив їх писар, Ванька, одного разу, о так за чаркою. Він мені сказав, що вони збираються копати могилу для якоїсь „нації, налістичної сволочи”, що ніби-то хоче Україну від Росії відірвати. От що. Зрозуміло? Тільки, куме, це раз прошу, нікому ні пів слова.

— Та я розумію, що цього нікому казати не можна, бо це мусять знати тільки партійці, і то не всі. Але бач, куме, — кажу я, — так і видно, що наші керівники люди вчені — вони зразу пронюхали, що у нас є такі дурні, що думають Україну від Росії відірвати, — а не можуть собі в своїй дурній голові розкумекаати, що коли річ ціла, то вона щонебудь варта, а розірви її на частини, то тоді викинь. Возьмеш для прикладу хоч би штани, коли вони цілі, то вони штани, їх мо-

лів і т. п., що часто-густо виконують дуже високі і складні обов'язки за своїми фахами, члени комуністичної партії, яка неподільно панує тридцять років, складають від 1% (медики, економісти, учителі, агрономи) до 3-5% (вища технічна інтелігенція металургії і промислу). Коли з тих відсотків, відняти не українців, то питома вага комуністів-інтелігентів українців серед відповідних профільів інтелігенції стає меншою 1%.

Таким чином утотоження кадрів українців, які працюють на різноманітних відтинках советського державного й економічного та соціального апарату з людьми з-під знаку „КП(б)У” і „комсомолу” є просто **неправдивою**. Івану Багряному, ліпше може ніж кому іншому, відоме є те, що коли, до прикладу в товариство, нехай й за чаркою горілки, учителів, агрономів, чи інших інтелігентів **безпартійних** випадково чи й не випадково загощував товариш професії чи співробітник по вартату, школі чи заводу **українець-комуніст**, то в цілому товаристві зразу створювалась атмосфера абсолютної **духової замкнутості** від нього, сепарації, як і зворотньо — комуністи завжди трималися і тримаються сепаровано від „безпартійного” оточення.

Між українцем-комуністом і українцем некомуністом в Україні на всіх відтинках життя існувала й існує **непроходима прірва духового роз'єднання**.

Тому сама постановка питання про який би то не було „провід

і очолення українцями” з-під знаку КП(б)У” національно-визвольного руху є дикою. Провід і організацію національно-визвольної революції здійснювали і здійснюватимуть ті з „державно-досвідчених”, які виловлюються з тих 99% „безпартійної маси з усіх ділянок життя. Згрубша сказати, соціальну роль замість партійного директора МТС чи заводу для української революції виконуватиме **некомуніст** — українець головний інженер, головний агроном того заводу чи МТС.

Чи пристане частина, може й поважна комуністів-українців, до національно-визвольної революції? Безперечно так, але вона саме **пристане** і піде з нею, а не її очолить

Окрема цілком справа з комсомолом. Комсомольців на Україні перед війною було до 700 тисяч чоловік. За пропагандивними гаслами большевиків комсомол має бути кузницею комуністичних кадрів підготовки. Насправді є так, що в середніх школах (вищих класах) прощарок комсомольців досягає 20%, а в вищих школах навіть до 35-45%. Чим же це закінчується і чому в складі закінчених спеціалістів, що йдуть на працю в советську державну систему партійних людей 2-3%, а комсомольців 5-6%.

Де дівається решта?

Адже при пересічному перебуванні, яке за віком дозволяється бути в комсомолі (до 23 років) з 700 тисячної „комсомольської армії” щорічно повинно би передаватись в партію яких 80-100

партія УРДП не боїться реставрації, що УРДП-наліво, каже, що всі надбання жовтневої революції це дуже добра річ для українського народу, аби тільки Сталін цієї справи не псував, що тільки одна-єдинственна партія УРДП витримала якісь атаки, що вона наклала свою печать на всі політичні партії, і що вона толерує всі партії, які толерують її (виходить навіть большевиків).

І ще багато, багато дечого там мудрого вчитав, голова зробилась як ота бляшанка, що в ній колись УНРРР чоколяду привозила. Хотів вже кидати, але щоб кинути читати таку цікаву книжку — потрібна велика сила волі, а у мене її не вистачило.

Читаю далі.

Складаючи букву до букви, слово до слова, речення до речення, я поволеньку досунувся аж до 26-ї сторінки. Тут я вчитав таке: „розглядаючи політичні сили, вірніше політичні кадри українського народу в підсоветській Україні, ми твердили і твердимо, що кадри ці колосальні, високої політичної школи, як і високого фахового та політичного вишколу і той, хто опанує ті кадри, той може боротися проти Сталіна за Українську Державу”.

Але ті кадри знаходяться в КП(б)У і в Комсомолі, тобто під КП(б)У і під Комсомолом (зля-

тисяч найменше. Фактично ж з комсомолу в партію щорічно переходило 8-12 тисяч. Де ж дівалася решта? Різними способами ставала **безпартійною**, це б то влучалась в триб і спосіб життя звичайних некомуністичних шарів населення. Тому комсомол це резервуар не прокомуністичних і чужоуслужних сил, а сил антикомуністичних в засаді.

Треба особливо виразно підкреслити, що основна маса комсомольців ставала безпартійною і ухилялась від переходу в партію **за своєю ініціативою** і найбільше улюбленою й випробуваною формою виходу з комсомолу було „механічне вибуття, як переростка”, себто комсомолец довго і різними способами симулює бажання вступити в комуністичну партію, затягає цю справу, переходить вік, до якого можна бути в комсомолі, не „встигши оформити” справи переходу до партії аж опиняться „несподівано” за межами комсомолу „механічно”, як переросток, а далі і всі старання вступу до комуністичної партії поступово припиняє і **так від неї відщеплюється**.

Такою є правда числового аргументу безпідставності „ідеї” провідної ролі українців з-під знаку КП(б)У і комсомолу.

Другим питанням це є ідея націонал-комунізму, як чинника, який мав би організувати український, так любий „Укр. Вістим”, тітизм. Ідея українського національного визволення має принести українському народові **генеральне соціальне визволення**, себ-

кавсь писака — трошки назад відсунувсь) на державно-політичній роботі. **І це все основні кадри нації**, бо все, що було політично-активне і здатне до політичного життя мусіло визначитися; можливість же визначитися в офіційній сфері була і є лише одна — під егідою КП(б)У і Комсомолу”.

Прочитавши оце, я з полегшенням зідхнув і подякував Богові, що такі найшлися такі мудрі люди, що зразу зрозуміли, де є саме всі основні державні кадри для майбутньої Української Держави — вони в партії КП(б)У і Комсомолі. Тільки мені не зрозуміло, чого вони нічого не згадали про ВКП(б), це ж всьому основа, це є корінь всього, і по моему, там саме найвищі державні фахівці. Але це мабуть тому, що у них якось по вченому — пишеться одно, а розуміти треба друге, от як наприклад у сталінській конституції написано: самоопределение вплоть до отделения”, а треба читати так: „ану поспробуй відділись — то й душа від тебе відділиться”.

Та що там говорити — писали це все люди вчені — а вони знають як писати. Не з нашої головою про це думати.

А що в КП(б)У і в Комсомолі великі державні фахівці — то це є велика свята правда і проти цього ніхто перечити не буде, бо це ми бачили на прикладах.

жна продати, або одягнути і в них ходити, а возьми і розірви їх на двоє, то що вийде — викинь.

— Так, так, — каже кум Свербиніс, — то є істинна правда.

Я подякував кумові за розтлумачення мені цих вчених мудрих писань і почав читати даліше.

Читав уважно, поволі, кожне слово наче не читав а ковтав, бо уже зрозумів, що то писання дуже мудре і для нас людей не вчених, все-рівно, що святе письмо. Чого, чого тільки я там не вчитав! Всякі мудрі слова та речення.

Дещо розкумекав, а дещо ні, то так і залишив, бо жінка таки добре мене підганяла, щоб я часом не запізнився в партію записатися.

Вчитав я навіть там таке, що світ сталінського соціал-комунізму є в найменшій мірі комуністичний, а в найбільшій мірі протисталінський, що головні комуністичні джерела знаходяться по цей бік демаркаційної лінії, себто тут, де зараз ми.

Вчитав я, що десь є якісь соціалізми „ліпші”, а десь є якісь соціалізми „гірші”, що в СССР всі без винятку тужать за свободою (навіть і політбюро), при чому за свободою універсальною, що ця туга за універсальною свободою є якоюсь-то „підоймою”, якою можна підняти всю СССР, що

то повалення всіх існуючих соціальних установ і інститутів, за допомогою яких нині поневолюється український народ. Тому, коли в „ідеї” українського національно-державного визволення ставиться тітизм, себто націонал-комунізм, то вся справа зводиться лише до заміни таблиць супроти існуючого стану без зміни річової суті тих речей. Жалюгідно й недостойно виглядають писання „Українських Вістей” про ліквідацію колгоспів, аби приєднати собі селян, з одночасним збереженням соціал-комуністичних позицій в місті, яке має командувати селом. Це звичайна карикатура на ленінський НЕП або переповідання, досить спримітивізоване теоретиків соціал-демократів, меншевиків (Карла Каутського зокрема. Дивись його роботу „Большевизм в тупіке”, себто в глухому куті).

Носієм духовним, матеріальним і історичним духа нації і її змагань є селянство, хліборобський стан. Так є у всіх націй, так є й в українській нації. І треба виразно сказати, що основною силою національного визволення і національно-визвольної боротьби є, було, й буде українське селянство, а не місто. Це значить, що образ соціальної революції визвольної української нації є й буде національно-селянський, осіло-хліборобський, а не пролетарсько-інтернаціональний. Національно-селянський, осіло-хліборобський образ національно-визвольної революції є й буде домінуючим для української революції, як це зре-

штою є характерним і для всіх національно-визвольних революцій. Тому всі інші шари населення, інші соціальні шари нації — робітництво, інтелігенція, які де дали усвідомлюють себе соціально-НАЦІОНАЛЬНО уляжуть тій домінанті української революції, бо інакше об'єктивно їм би довелося стати по стороні ворога і воювати проти українського селянства, яке на своїй спині має винести всі тягари духовні, матеріальні національно-визвольної боротьби і дає їй національний зміст.

Ідеї „українського націонал-комунізму” є згіршеним і спримітивізованим виданням ленінського НЕП-у, який був актом найбільшого підступу й обману українського селянства й дезорієнтації нації, і роля якого в його новітньому УРДП-івському виданні є аналогічною до свого первозірця — збити українську національно-визвольну революцію на чужі манівці. Але покищо ця гра безнадійна, бо сучасний український робітник це є психологічний хлібороб, а український селянин-колгоспник психологічно близький робітникові, бо він звільнився від дореволюційного, до певної міри психологічного меркантилізму. І став високою мірою політично-рухливим, ініціативним, активним. В цьому основа єдності нації в боротьбі — її робітників і селян.

М. М.

Комунізм — поневолення трудящих

Пригадую, ото я собі, як я ще вдома, в колгоспі працював, то вже у нас ніхто скорше ніде не справлявся, як комсомольці. Знаєте, що бувало людина ще навіть не встигне подумати, що йому горе живеться що діти голодні, що праця дуже тяжка, а їсти нічого, — і нікому цього не говорить, а тільки думає, сам собі розмірковує як з цього становища викрутитись, а що найбільше, то жінці про це скаже, як своєму найближчому другові, а дивись, комсомольці вже все знають і негайно повідомляють кого слід, що Іван Голий такі й такі думки має — контрреволюцію розводить. І Іван Голий зараз і допомогу получить, яка йому належить: безплатну хату безплатний харч і переїзд на Соловки, або куди інде.

Або от скажіть, нпр., так — якийнебудь куркульський прихвостень, — не то що він голодний, голодних в колгоспі не буває, а то вже така куркульська вдача, щоб побільше награтись — бере торбину, тут же в хаті ховає її за пазуху, і ніби з пустими руками, йде на колгоспне поле набиравати колосків. Здається, що все так засекречено, що нікому і в голову не може прийти, що цей куркульський прихвостень наважився на такий злочин. А дивись, тільки що він зігнувся підняти колосок, як ззаду його два комсомольці — хап за карк і за-

вели куди слід, бо він, бачте, нарушив закон від 7. серпня 1932 року.

Ну, скажіть, люди добрі, де такі висококваліфіковані державні кадри, як комсомольці? Хіба такі протидержавні злочини міг би хто викрити? Та таких прикладів можна навести тисячі, десятитисяч. Коли б не такі висококваліфіковані кадри як члени КП(б)У та ЛКСМУ — то куркульня зі своїми прихвостнями давно державу розвалила б. Що правда, то не гріх — тільки таких людей на перше місце, тільки їх до керівництва.

Це бачте, так працюють прості, звичайні сільські хлопці, а що ж то вже говорити про членів ВКП(б) з партійним стажем з 1905 року. Тих всіх до одного — тільки в міністри без переглядки. Оце, я бачу, що партія, так партія, так і видно, що там люди мудрі.

(далі буде)

Дід з Вінниці Крутивус

ВИНА ЗА СМЕРТЬ ГР. БЕРНАДОТТЕ

Слідство в справі вбивства посередника в ізраїльсько-арабській війні, гр. Бернадотте, виявило, що моральна відповідальність є за провідником комуністичної групи терористів „Штерн”.

ЛОВЛЯ ДІВЧАТ НА КАТОРЖНІ РОБОТИ

В ярах причаїлось подільське село. Воно ще спить, ще не прокинулось, хоч рання зоря вже заглядає у віконця хат. Вона заглядає спочатку крадькома, а потім все більше відважно підходить і розганяє нічний туман. Десь за скрипіли ненамазані двері, а там озвалася нежданно собака й знову все замовкло. Тільки дорогою проходить сільська варта. Вона стереже село від несподіванки наскоку московських посіпак, що „визволюють” наших селян від всього, що ті мають. Проходить хвилина, одна за одною і вже переможно всміхається ранок. Люди заметушилися коло своїх хат, щоб все зробити і вийти в поле. Там і робота, там і безпечніше, як в рідному селі.

Та не довелося. З окраїн села залунали стріли, а в вуха ввірвалася типова лайка московської солдатні. Люди знервувалися. У кого є криївка, той кидася роботу й біжить поглянути. „Чи добре замаскована?” Для всіх ясно, що більшовики оточили село й робитимуть облогу. Це таке вже звичайне, таке буденне, що не викликає ні в кого страху. Того страху, якого так прагнуть більшовицькі вожаки, що є передумовою їхнього панування і їхньої сили.

А більшовики гуляють. У сусіда висадили гранатою стодолу, мовляв, ану ж там схований „бендеровець”. А тепер ставби диму й вогню понеслися до неба й кличуть помсти. Там когось б'ють, бо чути зойки, а над тим усім лунає лайка, що їй немає рівної в світі. Тепер розбіглися по хатах і... виганяють силою молодих дівчат. Вони кричать, відбиваються, не хочуть вийти з рідної хати, але це все даремне. Бо „люди” що їх ловлять, не знають милосердя, їх не бентежать сльози й біль батьків.

„Вас здесь больше чем нужно, а мы должны выполнить п'ятилетку. Война будет, мы должны победить, ты понимаешь... твою...” — й штовханці в бік. Це одинока відповідь, кинена в бік селянам.

Забрали тих, що вдалося зловити й повели в сільраду. Там всіх списали й навантажили на авта, що вже заздалегідь чекали. У їхніх рухах видно поспіх. Мабуть бояться новітні „визволителі”, що „реакційні сили” з ліса наскочать і відберуть 35 дівчат від „невільництва” у рідних батьків. Вони дають їм можливість „добровільно” працювати для далекосяжних цілей Москви, для більшого поневолення свого й ще інших народів.

Авта рванули з місця і повезли всіх в район.

Тільки два дні держали половлених дівчат в районі. За цей час привезли ще з інших сіл, а потім всіх разом запхали у вагони й під ескортою повезли в глибину Росії. Бо там десь чекають на них примусові табори праці, що в них ведуть своє життя нещасні громадяни „найдемократич-

МАТЕРІЯЛИ З УКРАЇНИ

Як засновують колгоспи?

(З краєвих звідомлень — р-н Ви
нники)

Підберізіці

Зараз по вивозі населення в м. листопаді почався натиск на колгосп. Колгосп організували офіцери з області, які стояли в гарнізоні під час вивозу. Є чутки, що ще перед вивозом кількох багатших господарів, як: Котловський Ярослав, Лемішка Іван, Москва Степан внесли заяви тайно, щоб спасти себе перед вивозом. Пізніше вони стали ініціаторами колгоспу. Всі ініціатори дістали зброю для своєї оборони. Головою колгоспу був Котловський Ярослав. Однак большевики його арештували і засудили на 25 років за те, що він нібито з наказу повстанців ходив днем сам по селі, обліплений летючками і кричав, що він зрадив селянські інтереси. Зараз головою є Лемішка Іван.

Колгосп в Підберізіцях начисляв до сьогодні до 100 заяв. Зорганізовано колгосп тому, що по вивозі майже цілий м. листопад був сильний натиск на селян та в селі стояв гарнізон до помочі організаторам колгоспу. Людей брали підступом, арештували, застрашували Сибіром і всяким способом тероризували.

Під кінець листопада большевики зорганізували 24 стрибки з колгоспників для охорони колгоспу. Озброєння дали: 4 автомати ППШ, 2 СВТ, решта кріси. Завдання стрибків охороняти село і колгосп. Капітан нкб Будкевич дав наказ стрибкам стріляти в тих, хто увійде в ніч зі зброєю до села, себто до повстанців. В тій цілі наставляє ворожо до повстанців стрибків. Був такий випадок: кап. Будкевич одного разу зібрав усіх стрибків і прочитав їм провокаційний акт смерті, на основі якого повстанці мають постріляти стрибків. Акт

нішої" країни. А там, під сонцем сталінської конституції згоряє життя мільйонів людей. Яке воно гаряче, те сталінське сонце!...

Так повертається колесо історії. Колись ловили нас татари, та ті хоч не кричали світові, що визволили нас з неволі. Потім робили те саме гітлерівські когорти. Їх за це судять, за це карають, про те кричить цілий світ. Так чому ж цей самий світ байдуже дивиться, як в червоній Росії топчуть елементарні права людини й громадянина?

Чому мовчите, коли там гинуть мільйони людей на важкій праці? Чому не розуміють, що злочини гітлерівських катів блідніють перед злочинами большевицької Москви? Схаменіться, народи Європи, схаменіться, народи світу, бо те, що приніс московський большевизм нам, — може завтра принести вам!

Орися

цей ніби то знайшов в торбі одного з повстанців в часі облави в с. Гаях.

В квітні 1948 р. большевики наклали на колгоспників позику 400 крб. на одного, на одноосібників по 800 крб.

Чишки

В тому селі довгий час осінню 1947 р. був натиск на колгосп, але ніхто з селян не піддався. Аж по вивозі большевикам вдалося ще більшим застрашуванням змусити кількох селян внести заяви до колгоспу. Всіх заяв є зараз около 40. Зложили їх в більшості східняки і актив села.

Чижикив

В м. лютому 1948 р. під сильним натиском та, терором вдалося большевикам заложити колгосп. Добровільно до нього ніхто не вступив. Людей арештували, застрашували вивозом на Сибір, шантажували підозрілих людей та куркулів вивозом, якщо не підпишуть заяв до колгоспу. Найбільше активним в організуванні колгоспу був кап. нкб Будкевич та з райпарткому Шевчук. Будкевич кільканадцять разів загрожував селянам Сибіром, прикликував на слідства, ходив до хат господарів і довго змушував підписувати заяви. Організування колгоспу тривало безперервно від 1-12. II. 1948 р. Вдалося зібрати ок. 50 заяв. Колгосп назвали „ім. XXX-річчя Рад. України". Головою колгоспу обрано Пасок Павла, однак по місяцеві часу він зрікся головства. Опісля большевики на зборах колгоспників примусово поставили на голову колгоспу Завадку Степана, а бухгалтером Сух Анну (обоє місцеві).

Земвідділ приділив в тому селі для колгоспу 200 га найкращої землі, відбираючи від селян-одноосібників землю та наділяючи їх найгіршою землею та неужитками. В м. березні наложено на всіх селян одноосібників позику зерна на позику для колгоспу під весняний посів, від 10-30 кг. на кожного. Колгосп має 6 пар коней і один трактор з МТС. Зараз колгосп приготується до садження ярин. Для кожного колгоспника призначено, скільки він має посадити ярини та городовини так, що це виносить 2-3 рази більше, як він садив на своїй землі.

Глуховичі

В днях між 3-12. II. 1948 р. большевики в подібний спосіб, під натиском, зорганізували колгосп. Організували його кап. Будкевич, кап. Козаков, а з райпарткому Кузнецов. Людей кількано гонили до сільради та там змушували підписувати заяви. Котрі не хотіли йти до сільради, їх змушувало дома. Багатьох селян шантажували погрозами вивозу на Сибір та конфіскації майна, якщо не підпишуть заяв.

Господарів, які не хотіли підписати заяв вступлення до колгоспу, а саме: Крису Дмитра, Дулик Олексу, Стефанів Ярослава та Кметь Івана арештували і забрали до райцентру. По двох днях їх випущено на тій підставі, що вони підписали заяви. Тільки Стефанів Ярослав, таки не підписав заяву.

Отже, під сильним натиском большевикам вдалося зорганізувати колгосп зібравши ок. 20 заяв. Багато людей відмовилось від підписання заяв, говорячи, що пойдуть на Сибір, а в колгосп не підуть. Колгосп дістав назву ім. Хрущова. Головою колгоспу обрано Паньків Гаврила, бухгалтером Паньків Андрія. Оба місцеві, українці. Земвідділ призначив для колгоспу 150 га найкращої землі. Селяни одноосібники мусіли здавати для колгоспу позику зерна під весняний посів. Колгосп має 5 пар коней та один трактор з МТС. Трактористів, які працюють в колгоспі, мусять прохачувати селяни-одноосібники.

Дмитровичі

В днях від 1-3. II. 1948 р. большевики зорганізували колгосп. Організував його кап. Бутенко, прокурор та представники „большевицької адміністрації": Яремко, Сербіж та Пинковський. Організування колгоспу відбулося в той сам спосіб, як всюди. Людей шантажували вивозом на Сибір та конфіскацією майна. Такі методи застосовано в першу чергу до „куркулів" та підозрілих людей.

В тому часі заарештували большевики таких людей: Садило Дмитро (Микола), Волоський Гринько, Докетка Андрій, Явний Дмитро, Решітник Дмитро. По кількох днях усіх випущено тому, що вони підписали під примусом заяви та зобов'язалися притягнути до колгоспу по 8 господарств.

В такий спосіб вдалося большевикам втягнути до колгоспу 40 господарів. Колгосп дістав назву „ім. Франка". Головою колгоспу настановили большевики Макогона Андрія. В колгоспі є і бригада і 4 ланки. Колгосп має 12 пар коней. В м. березні ц. р. колгосп засіяв в парниках цибулю, капусту, помідори. Для підсилення жита, пшениці і віса колгосп одержав 6 тонн томасини. Земвідділ приділив для колгоспу 200 га найкращої землі, відібравши її в селян-одноосібників і наділивши їх нежитками. Колгоспники дуже незадоволені, каються, що вступили до колгоспу. На городах, присадибних ділянках колгоспників можна садити тільки бараболо і кукурудзу. Багато селян колгоспників засіяли на цих городах ячмінь і коноплі. За це їм сказано, що будуть відповідати перед судом, як за переступлення колгоспного закону.

Постій, 27. IV. 1948. р.

Відповідь українських мас виборчим бойкотом на панування неділимої Росії

(Початок гл. в попередніх числах)

Свинуха Велика. Від дня 1. січня 47 р. почали часто приїжджати до села представники з Комарна: ст. лейтенант Осипенко, лейтенант Ескупій, лейтенант Ветров, лейтенант Городнов. Три перші — з военкомату, останній з нквд — слідчий... На мітингах говорили про вибори, та звичайно кінчали говоренням про „бандорів”. Часто повторяли: „От, ми знаємо, що у вашому селі є три бандити, які хочуть зірвати вибори. Вони вас обманюють самостійною Україною Америкою і Англією. Яка ж може бути самостійна, де вона є? Не було й не буде самостійної. Для бандитів є в нас самостійна Караганда і 54 стаття. Ми знаємо, що багато з вас зложило свою клятву бандитам, знаємо, що ви їм вірите, та ми з ними покінчимо в короткому часі...”

Вищезгадані представники були привезли з Комарна багато передвиборчих лозунгів, які роздали десятникам і казали, щоб вони їх на день роліплювали в селі, а **на ніч знимали**, щоб „бандити” не знищили. Грозили, що за те відповідатимуть.

Дня 1. II. 47 р. ввечером селяни знищили всі большевицькі лозунги, а на їх місце поналіплювали наші, які висіли протягом двох днів. Коли прибув до села енкаведист Городнов зі своєю групою, позирав наші листівки, відтак зігнав силою людей і почав кожного зокрема допитувати, — хто знищив большевицькі листівки, хто наліпив „бандерівські”, де хто в той час був, що робив і т. інше. Від тоді щовечора **робив в селі засідки**.

Дня 9. II. 47 р. скоро зрана почали большевики гонити людей до голосування, ангажуючи до того теж десятників. Однак ніхто зі селян не йшов. До 4-ї год. пополудні ніхто зі селян не йшов **голосувати**. Відтак Городнов зібрав весь гарнізон зі села і з Монастирця і всіх десятників та почав, як скажений, гонити людей до клубу. Коли вже більшу частину зігнав, став до всіх викрикувати, грозити й лаяти. Відтак забрав усіх як **арештованих і попрявав до с. Монастирця** до виборчого приміщення. Там поставив всіх у ряд і по **одному пускав** до виборчого дому, де підходили до бюлетенного стола. Кожному давали до рук письмом на верх покладений бюлетень і казали кидати до урни, не дозволяючи навіть добре придивитися тому бюлетеневі. Около 30 голосів, яких бракувало, **кинули самі представники з райцентру**. 16 осіб зі села не голосувало взагалі. Вибори закінчилися о год. 20-ій. Бійці гарнізону, що квартирували в сусідньому селі Монастирці в числі 15 осіб постійно вешталися поміж селян і **просили хліба**. Були випадки крадіжечей. Перед від'їздом зі села назбирали собі хліба, бараболі й інших харчових продуктів.

Новосілка Опарська. Дня 20. I. 47 р. приїхав до села участковий енкаведист Морозов з чотирьома бійцями. Він сказав скликати до сільради 10 десятників і 5 інших громадян і назначив їх агітаторами...

До вечора не було вже ні одного листка з большевицьких плякатів. Між населенням можна було чути одверті розмови, що не підуть голосувати за сталінських кандидатів, яких називало населення здирачами, голодранцями, безбожниками. Такий піднесений настрій замітний серед населення інших сіл і чим ближче день виборів, тим цей настрій різкіший. „Хто буде слухати й допомагати бандитам — того вивеземо на Сибір і знищимо його майно” — грозили селянам сталінські посіпаки (на мітингах).

Дня 6. II. 47 р. в селі було ок. 15 східняків, які приїхали за хлібом. Большевики **забрали від них документи** і сказали їм, що не сміють ніде йти, бо мусять там проголосувати. Це викликало між голудуочими велике обурення, вони проклинали партію і Сталіна і **нарікали на свою долю**.

Дня 8. II. 47 р. населення села знищило всі большевицькі пропагандивні наліпки, а на їх місце **наліпили наші**. Цього дня ввечером покликали большевики до сільради всіх агітаторів і виборчу комісію. Їх **придержали аж до виборів**. Говорили, що якщо їх випустять, то вони не прийдуть голосувати.

Дня 9. II. 47 р. в 6-ій годині дали всім придержаним виборчі бюлетені та **казали вкинути до урни**. Так проголосувала виборча комісія і агітатори. О 7-ій год. всі бійці гарнізону розійшлися по селі **гонити людей** до голосування. Вони привели до виборчого дому 18 людей, яким казали кидати бюлетені до урни і **не дозволяли відходити на бік, ні читати бюлетенів**. Між ними був один селянин, який, ставши на боці, читав бюлетень. Тоді приступив до нього енкаведист, **видер йому бюлетень з рук і кинув до урни**, а його вигнав з кімнати. Виборча урна стояла в середині кімнати, а коло неї сидів начальник нквд з Комарна і 3-х бійців. В 10-ій год. большевики розділилися на 8 груп і кожна група пішла з урною в село збирати голоси. І так, нпр., — прийшли до одного селянина, забрали від нього і від його жінки виборчі посвідки і **самі кинули виборчі бюлетені до урни**, а йому тільки сказали, що він вже проголосував. В той спосіб голосувало майже ціле село. При підчислюванню голосів було 17 голосів забагато.

Малогорожанка. Дня 26. I. 47 р. приїхало до сільради трьох енкаведистів та участковий енкаведист Морозов. Говорив, між іншим (на мітингу), що як хто не піде голосувати — **того вивезуть на Сибір і знищать господарство**. На мітингу брало участь около 20 людей. Це були агітатори, сільська адміністрація і люди з тих хат,

де квартирував гарнізон. Мітинг переводив ст. лейтенант нквд. Він говорив, щоб всі люди йшли голосувати, щоб не слухали тих двох „бандерівців”, які ще є в селі (тут назвав їх — Венчур Володимир і Яремчук Марія). Казав, щоб люди переказали тим „бандитам”, **щоби вони зголосилися, бо як їх зловлять, то їм „не буде помилювання”**.

Дня 3. II. 47 р. двох енкаведистів зайшли до священика в тому селі і сказали йому, що він **мусять в день виборів привести людей до голосування** — тих що будуть в церкві і разом з ними має голосувати. При тому загрозили, що як він цього не зробить, то вони собі з ним порадять.

Цього ж дня закликали до сільради місцевого селянина, якого допитував енкаведист (капітан). Енкаведист закидав йому, що він має зв'язок з „бандитами”. При тому назвав його бандитом, **вдарив його два рази в лице і копнув два рази щосили**, а відтак нагнав до дому, кажучи: „іди, бандиге, та вважай, прийди голосувати, бо як ні, то радянська влада порадить собі з тобою. Я певний, що ти опинишся на Сибірі”.

Дня 8. II. 47 р. розліпили большевики свої передвиборчі листівки, та люди зараз знищили це все. У виборчому приміщенні коло урни, що стояла посередині кімнати, **стояло 5-ох большевиків**. Так само коло входу до кабіни стояло двох енкаведистів, які **не пускали людей до середини кімнати** (кабіни).

Двох селян, місцеві, хотіли зайти до кабіни... енкаведист Морозов, **відобрав від них бюлетені і нагнав з виборчого дому, називаючи їх бандитами**.

Данильців Василь і Яців Анна, коли енкаведисти відступили від кабіни, зайшли до середини і **поперечеркували бюлетені**. Та втім прискочив до них Морозов, відобрав бюлетені, **накривав на них — обсіпуючи їх грубою лайкою та погрозами**, а відтак **записав їх прізвища**. Бюлетені кинули до урни. Перечеркнених голосів було 10.

Чуловіче. ...всі бійці гарнізону гонили по селі за людьми, щоб йшли голосувати. Однак люде ставили великий спротив, так що большевики **мусіли йти селом і насилу збирати голоси**. Більшу частину населення села большевики примусили голосувати по хатах. Самі большевики **на очах місцевих людей вкинули 17 голосів**. При підчисленні голосів знайшли в урни наш противиборчий беффон, який забрав один зі старшин нквд.

Бірча. Дня 30. I. 47 р. прибув до села гарнізон в числі 9 ос. Начальник гарнізону — капітан, в озброєнні був один кулемет. Гарнізон проводив постійно акції: **засідки, перевірки людей по хатах, ревізії та підслухи**. До 12-ої год. ніхто зі села не пішов голосувати. Большевики почали тоді насильно зганяти людей до голосування. В 16-ій год. були перші голоси з населення. Около 40 голосів, яких бракувало, **кинули самі большевики**.

Труш Степана і Боднар Миколу більшовики були заарештували за те, що вони хотіли йти до кабін у виборчому приміщенні.

Поріча Задвірне. ...Представники з райцентру часто проводили в селі мітинги, на яких переважно було не більше, як 20 людей зі села, яких насильно притягали.

Дня 9. II. 47 р. о год. 14-й ще ніхто зі села не голосував. Тоді більшовики забрали урни і розійшлися по селі збирати голоси. Більшу частину населення села примусили більшовики голосувати по хатах.

Кліцко. ...Большевицькі пропагандивні льозунги та інші листівки населення нищило, а на їх місце наліплювало наші противиборчі. Наші бефони були наліплені теж на приміщенні, де квартирував гарнізон.

Дня 6. II. 47 р. хтось перервав телефон до Комарна і в селі появилася багато наших листівок проти виборів. Большевики закликали людей і допитували, чи хто не бачив „бандитів”.

Катеринці. ...Коли з присілка Литовка ніхто не пішов голосувати, більшовики забрали урни на підводи і поїхали там збирати голоси. Багато людей не застали дома і самі за них кинули голоси.

Великогорожанка. Дня 18. 12. 46 р. представники з району назначили виборчу комісію. ...Перед самими виборами дістали зарядження зложити нову комісію, яка могла б заступити першу, на випадок, якщо б вона десь пропала.

Мітинги, на яких було звичайно 15-20 людей, переводили представники з райцентру — Фошин, Кардашевський і Шамрай (демобілізований капітан). Мітинги були дуже коротенькі, тому що доповідачі не мали до кого говорити.

В складі гарнізону був один капітан і один підполковник. Гарнізон заквартирував в хаті одного господаря (Козерема Василя), якого з хати вигнали.

Масово розліплювані пропагандивні большевицькі плякати населення скоро нищило. На їх місце появлялися звичайно наші.

Перед виборами в селі цілий час урядовав мтб-ист Строкін. Він закликав до себе поодиноких людей і допитував, чи знають, на кого будуть голосувати, чи хто що не

говорив проти виборів. Чи де не заходять „бандюри” і до кого. Крім того були в селі часті перевірки по хатах і ревізії господарств. Всіх, хто приходив до сільради (виборчий дім) — перевіряли. В сільраді виборчих листів стерегла стійка з гарнізону, а ночами ходили по селі стежі.

В останніх трьох днях перед виборами Строкін покликав до себе всіх учителів і старався за всяку ціну завербувати їх в комсомол. Однак намагання були безуспішні.

Сам день виборів для населення пройшов під терором і насильством большевиків. Большевики ходили по хатах і виганяли людей до голосування. Коли це не помагало, тоді бійці з гарнізону враз з членами виборчої комісії ходили по хатах і збирали голоси. При тому страшили людей арештами та вивозом.

Капітан Шамрай взяв підводу і враз з головою земгромади Стецишиним поїхав в село збирати голоси. При тому Зайшлу Катерину, Ільків Федора і Погдид Василя забрав на підводу — як арештованих, і коли на підводі вони віддали свої голоси, він відпустив їх домі.

Населення не йшло голосувати до 16-ої год. ...Всіх уповноважених до голосування було 1190 осіб. Всі проголосували під терором, крім гарнізону.

Ричигів. Дня 21 I. 47 р. приїхав до села участковий енкаведист з трьома бійцями. Вечором скликали до сільради всіх десятників і кілька інших громадян, зробили мітинг, на якому розказували людям про вибори, назначали агітаторів і відразу попередили, що коли хтось поважиться не йти голосувати, то опиниться на Сибірі.

Дня 26. I. 47 р. розліпили большевики свої передвиборчі листівки, які за кілька годин були всі знищені.

Дня 27. I. 47 р. знову розліпили большевики свої льозунги, але й ті довго не висіли на своїх місцях і населення поздирило.

Дня 2. 2. 47 р. заїхав в село гарнізон в числі 8 осіб. В його склад входили: один ст. лейтенант, мл. лейтенант і два сержанти.

Дня 5. 2. 47 р. робили большевики (з гарнізону) мітинг, на якому говорили, що Ричигів має перший проголосувати в районі, а якщо ні, то спалять ціле село.

Дня 9. 2. 47 р. о год. 5-й рано почали большевики гонити людей до голосування. Люди відмовлялися і тікали. Насильно загнаним до виборчого дому громадянам енкаведисти видавали самі бюлетені з рук і кидали до урни. До кабін не пускали нікого. У виборчому льокалі проголосувало около 10% населення. Всі інші голосували по хатах. Звичайно один член родини голосував за всіх. Вибори закінчилися о год. 19-й.

Нове Село. ...Членів виборчої комісії майже що другий день покликали большевики до Комарна, де постійно навчали їх про вибори в УССР, які вони „вільні” і „демократичні” і т. п. Відтак постійно приїжджали до села представники з Комарна, робили мітинги, розпитували людей, чи піщо думали не йти.

Дня 26. I. 47 р. приїхали до села представники з Комарна — Очеренко і Малахутін (жид, заступник голови райвиконкому, майор) і зробили мітинг. На мітингу говорили про вибори в УССР, при чому розговорилися про вибори в капіталістичних країнах. Говорили, що капіталісти не допускають комуністів до влади, що їх арештують... Розказували теж про штрайки робітників в Америці, очевидно, натякуючи, що в Радянському Союзі робітники не штрайкують, бо мають працю і добре живуть. Якраз в цей день в селі було около 50 „східняків”, що приїхали за хлібом — і населення, пригадуючи їх, висміяло представників, так, що серед голосних сміхів населення, закінчився мітинг. Від тоді на мітингах жоден з партійних представників не згадував про Америку і про безробіття в ній.

ТАКОЖ НА ФІЛІПІНАХ БОЛЬШЕВИКИ ВБИВАЮТЬ ЖІНОК

На Філіпінах большевицькі партизани, що належать до комуністичного руху Гукбалагпа наскочили на групу людей, що сховалися в криївці і вбили 6 людей, між ними жінку й дочку колишнього президента Мануеля Квезона.

Большевицька натура — незалежно від національності, мови і раси — всюди однакова. Всюди засвоює основну засаду російської нігілістичної етики: погорду до людського життя.

З боротьби проти кремлівського православ'я

Загал священства Жидачівщини щодо ініціативної групи о. Костельника дав спершу письмову згоду на перехід на большевицьке православ'я. Мабуть тільки двоє священників не підписали заяви. В серпні від ОУН священникам, що перейшли на „православ'я”, дано наказ, щоб кожний з них прилюдно оголосив свій вчинок недійсним.

Більшість священників у відповідь на цей наказ прилюдно засудили акт переходу на большевицьке православ'я й визнали слухність вимоги в цій

справі. Деякі священники, однак, цього не зробили. Що більше — поставилися до цього вороже та прилюдно виступили проти українського визвольного руху, як декан с. Ляховичі Подорожні о. Бобиліак, давній ворог українства, засновник читальні імені Качковського. В Жидачеві місцевий декан явно співпрацював з МВД і користався на кожному кроці з їх привілеїв. Він настільки підпав під большевицькі впливи, що навіть дітям при зустрічі перестав відповідати християнським привітом. Якщо він виїжджав на село, то тільки під охороною МВД, які під час Служби Божої тримали застави коло церкви. Так було нпр., 20 жовтня у с. Волцінів. По Службі Божій МВДисти, що тримали застави коло церкви, зрізали хрест на могилі Героїв.

З МАТЕРІАЛІВ ПОЛІТРАДИ ОУН

Основні елементи революційно-визвольної стратегії

III. Вирішальна роль збройної боротьби і чужі сили

У хвилину зриву треба розглянути всі галузі й відтинки життя та революційного процесу з погляду інтересів збройної боротьби. Центральна увага мусить бути зосереджена на армії, як вирішальному факторові тотальної війни — тобто революції. Всі ланки життя мають бути організовані під кутом забезпечення успіху збройної боротьби. Господарство, політика, школа і т. п. під час національної війни підпорядковуються інтересам збройної боротьби. Тому тверда, залізна військова влада під час національної революції, що її найважливішою частиною буде збройна боротьба, мусить мати належний голос в усіх справах. Ця переходова роль армії на час збройної боротьби кінцева. Симон Петлюра був би сьогодні Головою Суверенної Соборної Української Держави, коли б таке розуміння національної революції було в той час.

Очевидно, таке завдання військової влади не суперечить відомій ролі революційно-політичного центру і, зокрема, Установчих Зборів, які будуть скликані негайно для впорядкування цілості питань державного будівництва і апробати та еventуального скорегування революційним порядком доконаних, соціально-політичних і т. п. перемін, як тільки в час розгону нашої війни буде на це змога.

У стратегії революції йде про забезпечення перемоги й війняткові, перехідові заходи, стосовані для цієї мети. Тому всякі критерії нормальних умов тут ні причому.

У випадку збройного конфлікту СССР з альянтами, ми змагатимемо розгорнути пригожий момент нашу революційну дію в усій ширині. Може прийти у відповідний, нами обраний, момент зривістворити доконані факти; заіснування суверенної української влади, спертій на українську армію. Таким чином український чинник стає рівнорядним контрагентом, якого територію захищають власні дивізії. Українська влада може спиратися лише на власну могутню армію. Всякі навіть „приязні“, але чужі багнети, що мали б нас, як виключна сила, „визволити“ —, при відсутності сильної української армії — нам волі не дадуть. З вяршом на Україну — в час війни — чужих військ, після прогнання ворожих, Москви, при обмеженню нашої самостійності, не було б для нас іншої можливості, як лише змагатися за повне усунування українського контрагента і унезалеж-

нення його від посторонніх сил. Водночас ми підтримували б позитивні намагання в тому самому напрямі інших українських чинників. Нашу увагу ми мусіли б зосередити на тому, щоб опанувати знизу всі ланки життя і політичний провід народними масами до того ступеня, щоб без нашої волі, яка відзеркалюватиме суверенітет народу, не сталося нічого важливого у відношенні України до не-українських сил. Бо кожному мусить стати самозрозумілою ця наша незмінна істина революціонерів, які ще нікому не скорилися, що ми „визнаємо тільки таку верховну владу в Україні, яка походить з волі українського народу і боронитиме його суверенних прав“.

„Всякі спроби накинути українському народові чужу волю, чужі державні інтереси чи маріонеткові уряди приймемо, як нову окупацію й поведемо проти нього боротьбу в таких формах і такими засобами, які будуть в той час найуспішніші. Наше ставлення до сторонніх сил відповідає їх ставленню до справи української державності, до революційної, повстанської боротьби українського народу та його політичних і військових організацій. Не даємо нікому підстав до ворожнечі. Визнаємо етнографічний принцип

побудови держав, тому не визнаємо ніяких претензій на етнографічні українські землі“. „Справжнього визволення ніхто нам не дасть, його треба вибороти власними силами. Повсякчасна визвольна боротьба проти більшовизму зовсім природна. Вона буде посилюватися, виявляючись у відповідний час у всенародньому повстанні.

Під всенароднім повстанням треба розуміти:

- а) цілісну мобілізацію народу;
- б) спрямування мобілізації народу на знищення окупанта;
- в) залучення всього народу до творчого процесу побудови вільного суспільно-політичного життя у власній державі в дусі ідей Революції, щоб закріпити здобуту народом волю та уможливити всебічний і повний його ріст“.

Ці твердження, висловлені у красівій інструкції Проводу ОУН 1946 р., цілком відповідають основним думкам нашої статті і її суттєво завершують.

Наша неодмінна мета за всяких умов — повна суверенність України. Її гарант — сильна організація, сперта на непохитні націоналістичні підвалини.

Лише революційний націоналізм — і ніхто інший — веде Україну до волі. Тому будьмо сторожкі, коли вороги і свої ж такі підкопуються сьогодні під нашу велику ідею.

З. Карбович

(Матеріали інших авторів, що також були предложені на обговорення Політради, вміщатимемо ступнево в міру вільного місця. Ред.)

Гієни виють...

Дня 11 травня київське радіо в своїй брехливій передачі присвятило чимало слів і „бандерівцям“. Найбрудніша лайка, якою така багата „найпередовіша в світі“ советська культура була вилита на революційну ОУН. Коротко кажучи, всі наклепи советського радіо зводилися до одного:

„Обербандит Бандера, що сидить у Мюнхені, цей підлий зрадник українського народу, тримає в страху й під терором українців у таборах ДП...“

Ці большевицькі наклепи, як і всі попередні, можна б було обійти мовчанкою, як би не те, що солідаризуючись з виттям московських гієн — заскавчали і політичні противники революційної ОУН на еміграції. Правда, вони обкидають болотом ЗЧ ОУН і її визначніших діячів не від сьогодні — це їхня постійна метода „політичної“ полеміки, але такою солідарного фронту з больше-

визмом, який у них виявився цим разом, ще не було.

Першою, як і треба було сподіватися відгукнулася „Неділя“, до неї прилучилися негайно „Українські Вісті“ і „Українська Трибуна“.

В газеті „Українські Вісті“ за 15 і 19 травня ц. р. у статті „ЦПУЕ і УНДО“ пише п. Баран м. ін.

„Від створення своєї організації (тобто ОУН) в 1929 році до травня 1945 р. завжди і всюди вони висміювали демократичний лад і його явно поборювали“.

Уточнюємо: ОУН поборювала, поборює й буде поборювати не просто демократію, бо такої ні в Польщі, ні в Румунії, ні в Сове-тах ніколи не було й не має, але „демократичний“ фальш і той політичний опортунізм, що завжди ховався і далі ховається під маскою „української демократії“. Коли ж барани обороняють українську фальш-демократію, то хай наведуть приклади, під яким із

цих окупантів вона зробила щось позитивного для українського народу, що видержало б об'єктивну критику?

Автор в поборюванні націоналізму посувається так далеко, що часи визвольної боротьби проти німецької окупації називає періодом „здичавіння і масових убивств, що їх доконувала частина української галицької молоді“, зловживаючи відповідно цитатою.

Визвольна війна українського народу це для Барана — здичавіння й масові убивства, а не період нечуваного терору гітлерівсько-большевицьких загарбників, проти українського народу!

Пам'ять кривавого 1943 року Баран думає затерти плюгавим наклепом на визвольну боротьбу власного народу.

Ванди большевицького горлоріза Ковпака і каральні експедиції німецьких есесів палять тоді українські села, грабують селян, убивають стариків, дітей, жінок. У Миколаєві, Києві, Рівному, Дрогобичі, Станіславові гестапо масово розстрілює і прилюдно вішає українських націоналістів і вояків УПА. В цих умовах, революційне підпілля ОУН від Карпат по Кавказ, зазнаючи величезних втрат, рятує своєю боротьбою не лише життя людей, але і честь народу, загроженою коляборантською політикою наших фальш-демократів на чолі з Бараном і з другими німецькими вислужниками.

Удають, чи і досі ще невідомо фальш-демократичним склеротикам, що тоді, як і тепер в УПА боролася не тільки „галицька молодь“, не тільки наддніпрянська „молодь“ і не тільки українські народні маси, але татари, грузини, узбеки й інші поневолені большевизмом народи?

І вже зовсім по-юдиному згучать слова „пана посла“, звернені до наддніпрянців: „Вона і тільки вона (тобто ОУН — прим. наша) викопала цю широку прірву на шкоду нам усім, між західною, точніше галицькою й наддніпрянською галузю в українській національній спільноті“.

Прірва існує, це правда. Але „пане посол“ викопали її Ви, і Вам подібні люди „західної культури“, „австрійсько-польської демократичної школи“, „пани радні“, „пани сенатори“ й інші уцеківські обмежені провінціали!

Власне Ваша школа вплинула і на багатьох „хлопів“ на еміграції. Вони ж набралися Вашої „наски“!

Досить було зайти до приміщення УЦК в Кракові чи до ЦПУЕ в Німеччині, щоб відчутти атмосферу „соймівських звичок“.

Але „пане посол“, серед Вас не було тих, яким Ви хочете приписати свої і Ваших „колег“ заслуги. Не на еміграції „пане посол“ (у Вас зник пам'яті?) викопана прірва, над якою Ви проливаєте крокодилячі сльози. На спілку з „колегами“ Ви почали її копати ще тоді, як сиділи у Львові і Кракові та жували „плячок“. Це ж

Ви панове „посли“ очолювали тоді різні „допомогові комітети аж до УЦК включно. Пригадайте, як Ви тоді зустрічали своїх братів з-над Дніпра?

Чи не дивились Ви на них з висот „західної“ культури, поглядом повним зневаги й погорди. Чи не Ви і Ваші „колеги“ в Кракові для „братів зі сходу“ навіть спорудили окрему чорну кухню?

А де ж тоді були ті, на кого Ви сьогодні намагаєтесь зіпхати свої злочини?

Що вони робили в той час „пане посол“?

Вони „пане посол“ сиділи в німецьких концтаборах, теліпалися на шибеницях в Миколаєві, лежали розстріляні під мурами дрогобицького ринку, билися в лавах УПА, перебували в глибокому підпіллі. Вони вчинили тоді терористичний замах на маршала СРСР Ватутіна і доконали багато; багато дрібніших справ, про які баранячі голови нічого не знають.

І знати не хочуть!

Отже „пане посол“ не „вони і тільки вони“ викопали прірву між „західняками“ і „східняками“, а Ви і тільки Ви!

Про це говорять Вам наддніпрянці-націоналісти, ті „східняки“, яким не раз Ви і Ваші „колеги“ хотіли причепити те, що причеплено не одному з наддніпрянців. Цього Вам не скажуть в очі Ваші спільники „антибандерівського“ походку. Ті, які вмістили не одну Вашу статтю у своїй газеті з наклепами на ОУН. Їм такі як Ви потрібні. Спочатку хай самі „галицькі послы“ обпашкудять свою молодь, а тоді вони „старичкам“ копнячка в задок і все в порядку. Ви думаєте, що коли „Українські Вісті“ виливають злобу на „бандерівців“, то вони виключають з того „панів сенаторів“?

Ні, вони роблять так само, як робите Ви!

Для Вас (у приватних розмовах!) „східняки“ всі большевики, а для них „західняки“ всі „бандерівці“.

✱

Відгукнулася на наклепи київського радіо і „оновлена“ газета „Українська Трибуна“, трибуна галицьких міщуків, які навіть на віддалі гарматного пострілу не нюхали большевицької системи. Вони теж „обвинувачують“ революційну ОУН в „загумінковості“ й „відірваності“ від „краєвої дійсності“ (сьогодні це в моді!). Вони теж стають в „обороні“ наддніпрянців. Тих самих, яких не терплять всіма фібрами своєї убогої душі. Паплюжачи революційну ОУН, нагороджуючи її епітетами „провінційна“, „чисто галицька“ і т. п. новоспечені „сборники і крайовики“ забувають, що вони далі Коломиї навіть свого носа не показували, забувають про те, що серед них не має ні одного українця з-над Дніпра.

Це власне найліпша ознака їхньої „соборности“. І тільки тому,

що сьогодні всі і вся, намагаються перекидати на „бандерівців“ свою вину за прірву на Збручі, вони теж не відстають.

А ну ж хоч ззаду, хоч трішки, а „копну“.

А „копають“ насправді самі себе, бо ж хто, як не вони „перевбравши“ „Українську Трибуну“ відразу „копнули“ з редакційного складу всіх наддніпрянців та ще й опублікували їхні прізвиська в газеті. Як заявив редактор Стахів, для „остраха“, „щоб не втручалися в політику“.

Пан Стахів, який від 1931 року, не був навіть в Галичині, розпинається про свою відданість ОУН в Краю. І очевидно, щоб доказати їй свою відданість на спілку з іншими „красавиками“ вже півроку виливає помий на ЗЧ ОУН. Мов той дурень за ступу, вони хапаються за деякі красіві підпільні видання, вишукуючи в них розбіжність з думками ЗЧ ОУН. А знайшовши, щось чи ні, репетують про „духове відірвання“ Закардонних Частин „від визвольних процесів на Батьківщині“.

Хай новоспеченим „красавикам“ буде відомо, що не все те, що написано в підпіллі на Батьківщині, як і не все, що написано на чужині, має стати законом, без перевірки й аналізу.

Тому всі дискусії на цю тему зайві.

В одному лише можемо бути певні, скільки б „знавці краєвої дійсності“ не писали про „благодаті“ колгоспного ладу. Їм не вдається звести на манівці революційної ОУН. Хоч би вони, хто зна скільки разів повторювали: „треба дати врешті ясну і просту відповідь, при тому повторити вже раз сказане“.

Від цих „повторень“, їхня відповідь не буде яснішою від найяснішої — „дайш колгоспи!“.

За параваном цих так би мовити „програмових дискусій“, криється спільний фронт, скерований проти революційної ОУН. В згаданому числі „Української Трибуни“ в статті „Чи ОУНР — це закардонна частина ОУН...?“ „знавець“ краєвої дійсності Стахів авторитетно стверджує:

„ОУНР — це не закардонна частина ОУН на Рідних Землях! Це постала на еміграції політична партія, що заперечуючи ідейно-програмовий зміст визвольного руху, паразитує на визвольній боротьбі“.

Від цих тверджень пан Стахів і К-о, ані на один міліметр не наближаться до Батьківщини. Вони сьогодні на тій самій віддалі від краю, що й усі емігранти. Але ЗЧ ОУН мають у своєму розпорядженні все, що потрібне революційній організації, а стахови лиш папір, який зносить їхні наклепи.

✱

Всі ці наклепи і брудні, на революційну ОУН, довершила жовта „Неділя“ в числі від 15 травня ц. р. Видно, що хлібодавці вже не задовольняються байками которовичів про „розвал бандерів-

ської ОУН" і вимагають чогось „конкретнішого”. Раз Москва каже, що „Бандера живе в Мюнхені”, то чому б не втяти до нього листа?

І втяли. Лист пише бабуся Журба, що бідолашна в 1947 році якимось способом вирвалася із залізної заслони. Невідомо тільки, чи вона добилася сюди, тікаючи від „бандеровського” терору, чи може якісь інші причини штовхнули її на цей „героїчний вчинок”. Та як би там не було, влаштувавшись в одному з українських ДП таборів, вона „заобсервувала” багато таких неподобств з боку (тієї ж!) „галицької молоді”, що не витримала і „б’є на сполох”. Звертається з „одвертим” (а може „відкритим”) листом „до пана Степана Бандери”.

Пише вона в тому листі так, як і слід писати бабусі, що крім теплої печі ніде не буває і нічого не знає. Вона лиш прислуховується до того, що говорять інші: А ті інші, (як напр. Ле-Вон) піддали їй думку про „українську масу” в якій: „...глибоко-спадщинно сидить дух „руїни”, вона повсякчас мусить, щось „валити”, проти чогось виступати...”.

Ця ж сама думка „тиснеться” їй „до голови”, коли вона пригадує повідомлення в тій же „Неділі” про те, що „...більшевицька агентура на терені Німеччини дістала дуже поважні квоти (аж 50 тисяч доларів) на скріплення акції проти Української Національної Ради”.

Ось про це вона пише листа С. Бандері і просить вяснення...

Як нам видається бабусина тривога зовсім безпідставна. До сьогодні „чини”, які доконала УНРада, можуть лише тішити большевицьку агентуру. І якщо така „квота” дійсно існує, то вона дає не на те, щоб „валити” УНРаду, а навпаки, щоб утруднити

УНДО вживає тріку: „Лови злодія!”

Ундівські барани зняли зчечення репет про „тоталізм”, „диктатуру” й „антисоборництво” революційної ОУН. В чому річ?

Після уважного прочитання поміщеного в пресі комунікату Президії УНДО, стає ясно: президія УНДО вживає відомого злодійського тріку „Лови злодія!” Деяким членам президії УНДО залишилася звичка політичної практики з часів їх „патріотичної праці” за німецької окупації і вони рішили переставити УНДО на — так милий їм тоталізм і диктатуру, але щоб відвернути від цього увагу українського загалу, репетують, що ніби то тоталізм і диктатуру має, чи вводить хто інший.

Бо що значить вимога президії УНДО, щоб управу допомогов-громадської централі визначували, не питаючись загалу, політичні партії, а збори делегатів й ви-

спрямування політики УНРади на визвольні шляхи, чого якраз добивається ЗЧ ОУН.

Що ж до решти „писма”, то воно нічого нового не приносить. Цікавий хіба кінець:

„Політика — тяжка річ, особливо українська і особливо під цю пору. Можливі фатальні помилки. То ж уважаймо, будьмо чуйні й будьмо стократ обережні...”.

Цих рядків заперечити не можемо. Лиш порадимо бабусям не піднімати фальшивої тривоги листами, які далекі від того, про що написано в його кінці.

Гієни вийють... шукають стерва... На поклик большевицьких гієн, солідарним хором обізвалися еміграційні газети: „Неділя”, „Українські Вісті” і „Українська Трибуна”. Було це в травні 1949 р.

бори робити лише як комедію на большевицький лад?

Це ж ніщо інше, як змагання до диктатури кліки „фахових політиків”.

А що означає осуджування провідних членів УНДО „президією” цього ж таки УНДО за те, що зважилися „на власну руку й на власну відповідальність” взяти пост в громадській організації?

Це ж найчистішої води тоталізм, який змагає до підкорення „президії партії” не лиш політичного, але й приватного життя членів тієї партії.

Вибори, переведені строго за статутом ЦПУЕ, уважає президія УНДО „актом неправильним і відємним”. Очевидно! Хіба ж гітлерівці та большевики не вчили, що всякі статuti й правильники це лиш комедія?

„Актом правильним і додатнім” були б вибори до ЦПУЕ тоді, як би делегати вислухали мовчки диктату президії УНДО й закричали радісно: „Так хай і буде! Геть з вовками, хай витвицький, або хоч макарущків Баран нам царем буде!”

Вимога президії УНДО, щоб перевести негайно нові вибори дуже інтересна. Тільки — складачі в друкарні, мабуть, переплутали точку т) в комунікаті УНДО: атже ж не можна підозрівати, щоб підписані під комунікатом два доктори права не знали, що УНДО не є членом ЦПУЕ і тому має таке саме право вимагати скликання зборів ЦПУЕ, як от ми — вимагати скликання американського парламенту. УНДО є членом Української Національної Ради і президія УНДО мала, очевидно, на думці домагатися негайних виборів і негайного скликання вибраною народом Української Національної Ради!

Вийшло з друку й надійшло в продаж нове 1-2 (11-12) 1949 число журналу

„НАБАТ”

Орган Центрального Комітету Антибольшевицького Бльоку Народів, російською мовою.

ЗМІСТ:

Конгрес АБН за кордоном, маніфест Конгресу АБН, основні питання нашої визвольної боротьби, соціальні основи визвольної боротьби народів АБН (тези доповіді української делегації на Конгресі АБН), міжнародна політична ситуація і чергові завдання АБН (тези доповіді білоруського делегата); завдання АБН в ділян-

ці політичної інформації, із „Статуту АБН”; Туркестан в авангарді визвольного фронту АБН в Азії; малярський народ в антибольшевицькому фронті АБН; народи Кавказу в антибольшевицькому фронті.

Окрема резолюція Конгресу АБН у справі так зв. Комітету Визволення Народів Росії. Лист

Конгресу АБН В. Черчілові в справі паневропейської акції.

Число журналу присвячене в цілому принципівому розглядові проблем і прийнятих Конгресом АБН рішень, тому конче потрібно для кожного, кого цікавить спільна платформа боротьби поневолених народів, набути й простудіювати це нове число журналу „Набат”.

Замовлення слати на адресу: В. Борис, Мюнхен 2, Дахауерштр. 9/І. Ціна одного числа — 80 пф.

При гуртовому замовленні 30 % знижки.

Читайте! Пересилайте чужинцям!

Марксизм — опіум для відірваних від мас інтелігентів!

Ціна 30 пф.